

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 22ας Ιανουαρίου 1997 *

Στην υπόθεση T-115/94,

Opel Austria GmbH, πρώην General Motors Austria GmbH, εταιρία αυστριακού δικαίου, με έδρα τη Βιέννη (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τους Dirk Vandermeersch, δικηγόρο Βρυξελλών, και Till Müller-Ibold, δικηγόρο Φρανκφούρτης επί του Μάιν, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο Arendt και Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από τη

Δημοκρατία της Αυστρίας, εκπροσωπούμενη αρχικά από την Irène Janisch, Kommissarin στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και στη συνέχεια από την Beatrix Matousek-Horak, Rätin στο ίδιο υπουργείο, επικουρούμενη από τον Christian Kremer, δικηγόρο Λουξεμβούργου, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Δημοκρατίας της Αυστρίας, 3, rue des Bains,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τον Bjarne Hoff-Nielsen, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τους Hans-Jürgen Rabe και Georg M. Berrisch, δικηγόρους Αμβούργου και Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Bruno Eynard, γενικό διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού,

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους John Forman, νομικό σύμβουλο, Eric White και Θεοφάνη Χριστοφόρου, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωση του κανονισμού (ΕΚ) 3697/93 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για την ανάκληση των δασμολογικών παραχωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, και το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο α', της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας (General Motors Austria) (ΕΕ L 343, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τον Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, την Ρ. Lindh και τον J. L. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: Η. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 19ης Σεπτεμβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο και ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η υπό κρίση προσφυγή διώκει την ακύρωση του κανονισμού (ΕΚ) 3697/93 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για την ανάκληση των δασμολογικών παραχωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, και το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο α', της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας (General Motors Austria) (ΕΕ L 343, σ. 1, στο εξής: επίδικος κανονισμός). Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης ΕΚ και των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 2837/72 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1972, περί των μέτρων διασφάλισης που προβλέπονται στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 96, στο εξής: κανονισμός 2837/72), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 638/90 του Συμβουλίου, της 5ης Μαρτίου 1990 (ΕΕ L 74, σ. 1).

2 Το άρθρο 1 του επίδικου κανονισμού ορίζει:

«Επιβάλλεται εκ νέου τελωνειακός δασμός 4,9 % για τα κιβώτια ταχυτήτων F15 για αυτοκίνητα τα οποία παράγει η General Motors Αυστρίας που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 8708 40 10 (συμπληρωματικός κωδικός Taric 8996-άλλα: συμπληρωματικός κωδικός Taric 8997), καταγωγής Αυστρίας, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας.

Αυτός ο δασμός 4,9 % εφαρμόζεται για περίοδο που ισοδυναμεί με τη μέση περίοδο μείωσης των φόρων ή μέχρις ότου το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, κρίνει ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις δεν στρεβλώνουν πλέον τον ανταγωνισμό και το εμπόριο.»

3 Η προσφεύγουσα, Opel Austria GmbH, πρώην General Motors Austria GmbH, εταιρία αυστριακού δικαίου, είναι θυγατρική εταιρία κατά 100 % της αμερικανικού δικαίου εταιρίας General Motors Corporation, Detroit. Είναι η μόνη επιχείρηση που παράγει κιβώτια ταχυτήτων F15. Τα κιβώτια αυτά εξάγει προς την Κοινότητα από το 1993.

4 Στο διάστημα μεταξύ των ετών 1989 και 1990 ο όμιλος General Motors στον οποίο ανήκει η προσφεύγουσα αποφάσισε να δημιουργήσει ικανότητα παραγωγής κεφαλών κυλίνδρων και εκκεντροφόρων αξόνων καθώς και κοινών κιβωτίων ταχυτήτων προοριζομένων να χρησιμοποιηθούν εντός νέων κινητήρων, για τις ανάγκες των κέντρων παραγωγής του ομίλου στην Ευρώπη.

5 Κατά τη διαδικασία επιλογής του βιομηχανικού χώρου, στην οποία ελήφθησαν υπόψη οι εγκαταστάσεις της General Motors στην Ιαπωνία, στη Βραζιλία, στην Ουγγαρία και στην Αυστρία καθώς επίσης και ένας χώρος στην Τσεχοσλοβακία, οι αυστριακές αρχές γνωστοποίησαν ότι σκόπευαν να χορηγήσουν κρατική ενίσχυση στην προσφεύγουσα αν η επένδυση πληρούσε ορισμένους όρους του αυστριακού δικαίου.

- 6 Τον Μάρτιο του 1991, η Δημοκρατία της Αυστρίας και η προσφεύγουσα πληροφόρησαν την Επιτροπή για την πρόσθεση της Αυστριακής Κυβερνήσεως να χορηγήσει στην προσφεύγουσα ενίσχυση για την πραγματοποίηση επενδύσεων, με στόχο την επέκταση της παραγωγής κιβωτίων ταχυτήτων, εκκεντροφόρων αξόνων και κεφαλών κυλίνδρων στο εργοστάσιο της προσφεύγουσας στο Aspern/Βιέννη.
- 7 Στις 19 Μαρτίου 1991 πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή άτυπη σύσκεψη μεταξύ εκπροσώπων της Αυστριακής Κυβερνήσεως και της προσφεύγουσας και υπαλλήλων της Γενικής Διευθύνσεως Ανταγωνισμού (ΓΔ IV) της Επιτροπής. Κατά τη σύσκεψη αυτή παρουσιάστηκαν το σχέδιο επενδύσεων της προσφεύγουσας και η ενίσχυση που σκόπευε να της χορηγήσει η Δημοκρατία της Αυστρίας. Στη συνέχεια, οι υπάλληλοι της ΓΔ IV έθεσαν ορισμένες ερωτήσεις στην Αυστριακή Κυβέρνηση και στην προσφεύγουσα. Η Αυστριακή Κυβέρνηση απάντησε στις ερωτήσεις αυτές με τηλεαντίγραφα της 20ής Μαρτίου 1991 και η προσφεύγουσα με τηλεαντίγραφα της 21ης Μαρτίου 1991.
- 8 Περί τα μέσα Απριλίου 1991 πραγματοποιήθηκαν τηλεφωνικές συνδιαλέξεις μεταξύ της ΓΔ IV και της Αυστριακής Κυβερνήσεως και μεταξύ της ΓΔ IV και της προσφεύγουσας.
- 9 Στις 26 Απριλίου 1991 η Αυστριακή Κυβέρνηση πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι δεν θα αργούσε η χορήγηση της ενισχύσεως, την οποία θεωρούσε συμβιβαζομένη με τα άρθρα 23 και 27 της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας (στο εξής: ΣΕΣ), που συνήφθη δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2836/72 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1972, περί συνάψεως συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας και περί θεσπίσεως διατάξεων για την εφαρμογή της (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 3). Η Αυστριακή Κυβέρνηση επέτρεψε στην προσφεύγουσα να αρχίσει την πραγματοποίηση της επενδύσεώς της, καίτοι δεν είχαν συναφθεί τυπικά οι συμφωνίες για την ενίσχυση με την κυβέρνηση.
- 10 Σε συνάντηση της 22ας Ιουλίου 1991 μεταξύ του αντιπροέδρου της Επιτροπής, Sir Leon Brittan και εκπροσώπων ενός αυστριακού πολιτικού κόμματος, αντικείμενο της οποίας ήταν η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Sir Leon Brittan έθιξε παρεμπιπτόντως, κατά το Συμβούλιο, το ζήτημα της χορηγηθείσας στην προσφεύγουσα ενίσχυσης, στη διάρκεια συνομιλίας με τον πρεσβευτή της Αυστρίας στις Βρυξέλλες.

- 11 Τα χωματουργικά έργα για την ανέγερση των νέων εγκαταστάσεων της προσφεύγουσας στο Aspern/Βιέννη άρχισαν στις 27 Ιουλίου 1991.
- 12 Η Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της επί της αιτήσεως προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας [SEC(91) 1590 τελικό] την 1η Αυγούστου 1991. Στη γνώμη αυτή που δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Συμπλήρωμα αριθ. 4/92*, η Επιτροπή ανέφερε ότι, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, καίτοι ο όγκος των αυστριακών ενισχύσεων μειώθηκε κατά τα τελευταία έτη, η εφαρμογή των κοινοτικών προδιαγραφών θα πρέπει να οδηγήσει σε σημαντική μεταβολή του συστήματος που εφαρμόζεται στην Αυστρία. Συναφώς, ανέφερε μεταξύ άλλων: «Οι πρόσφατες περιπτώσεις χορηγήσεως ενισχύσεων στην αυτοκινητοβιομηχανία δείχνουν ότι, καίτοι δεν υπάρχει καθεστώς ενισχύσεων στον τομέα της εν λόγω βιομηχανίας, η εφαρμογή πράξεων όπως η Financial Guarantee Act (General Motors) (...) (καθιστά) απαραίτητο τον προσεκτικό έλεγχο των επιπτώσεων των αυστριακών ενισχύσεων στον εν λόγω τομέα.»
- 13 Στις 21 Ιουλίου 1992, η προσφεύγουσα συνήψε συμφωνία με την Finanzierungsgarantiegesellschaft για τη χορήγηση ενισχύσεως 10 % μέχρι ανωτάτου ορίου 450 εκατομμυρίων αυστριακών σελινίων (OS) για συνολικές επενδύσεις, δυνάμενες να ανέλθουν στο ανώτατο όριο που μπορεί να τύχει επιδοτήσεως, 4,5 δισεκατομμυρίων OS. Την 1η Δεκεμβρίου 1992, η προσφεύγουσα υπέγραψε παρόμοια συμφωνία με τον Δήμο Βιέννης για τη χορήγηση και άλλης ενισχύσεως 5 %, ανωτάτου ορίου 225 εκατομμυρίων OS.
- 14 Κατά τον Οκτώβριο του 1992, η Επιτροπή επισήμανε προφορικά στις αυστριακές αρχές ότι το σχέδιο της General Motors ενδέχεται να δημιουργήσει πρόβλημα το οποίο και επιθυμούσε να τονίσει.
- 15 Στις 21 Δεκεμβρίου 1992, ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Εξωτερικών Σχέσεων (ΓΔ Ι) της Επιτροπής πληροφόρησε με σχετικό έγγραφο τον πρεσβευτή της Αυστρίας στις Βρυξέλλες ότι, κατά την εκτίμηση των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής, η επένδυση της General Motors στο Aspern δεν συνάδει προς τις διατάξεις της ΣΕΣ και του ζήτησε, πριν η Επιτροπή θέσει τυπικά το ζήτημα υπόψη της μικτής επιτροπής της ΣΕΣ, να καλέσει τις αυστριακές αρχές να λάβουν θέση επί του ζητήματος αυτού.

- 16 Η Επιτροπή έθεσε το ζήτημα υπόψη της επιτροπής της ΣΕΣ κατά τη συνεδρίαση της τελευταίας της 25ης Φεβρουαρίου 1993. Κατά τη συνεδρίαση αυτή διαβίβασε στην Αυστριακή Κυβέρνηση καταλόγους σημείων προς διευκρίνιση, της 17ης και της 24ης Φεβρουαρίου 1993, καθώς και ένα πληροφοριακό σημείωμα της 17ης Φεβρουαρίου 1993 στο οποίο εξέθετε συνοπτικά την άποψή της επί του σχεδίου της General Motors στο Aspern.
- 17 Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις τεχνικού χαρακτήρα μεταξύ της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, στις 16 Μαρτίου και στις 15 Απριλίου 1993. Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της προσφεύγουσας κατόπιν προσκλήσεως εκ μέρους της Αυστριακής Κυβερνήσεως, οι εν λόγω εκπρόσωποι διαβίβασαν στην Επιτροπή μνημόνιο σχετικά με το συμβιβαστό προς τη ΣΕΣ της χορηγηθείσας από τη Δημοκρατία της Αυστρίας ενισχύσεως.
- 18 Στη διάρκεια νέας συνεδριάσεως μεταξύ της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, στις 21 Ιουνίου 1993, η Αυστριακή Κυβέρνηση διαβίβασε στην Επιτροπή υπόμνημα της προσφεύγουσας σχετικά με την ένταση της ενισχύσεως.
- 19 Στις 29 Ιουνίου 1993 η Επιτροπή συνόψισε τη θέση της με ένα εσωτερικό υπηρεσιακό σημείωμα. Το σημείωμα αυτό κοινοποιήθηκε στην προσεύγουσα στις 29 Νοεμβρίου 1993.
- 20 Ένα τρίτο υπόμνημα της προσφεύγουσας, όπου εκτίθενται οι πολιτικού χαρακτήρα θεωρήσεις περί την ενίσχυση, διαβιβάστηκε στην Επιτροπή στις 15 Ιουλίου 1993.
- 21 Στις 22 Ιουλίου 1993 η Επιτροπή υιοθέτησε την πρόταση του επίδικου κανονισμού.

- 22 Στις 22 Νοεμβρίου 1993 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση υπαλλήλων της Επιτροπής και εκπροσώπων της Δημοκρατίας της Αυστρίας καθώς και εκπροσώπων της προσφεύγουσας, οι οποίοι κλήθηκαν από τη Δημοκρατία της Αυστρίας. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, οι υπάλληλοι της Επιτροπής επιβεβαίωσαν ότι, κατά την άποψή τους, η ενίσχυση δεν δικαιολογείται ούτε βάσει της ΣΕΣ ούτε βάσει της κοινοτικής ρυθμίσεως. Ρώτησαν ωστόσο, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αν ένα μέρος της ενισχύσεως χορηγήθηκε με προοπτική την προστασία του περιβάλλοντος, την έρευνα και την ανάπτυξη ή την επαγγελματική εκπαίδευση.
- 23 Με τις αποφάσεις 94/1/ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1993, για τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των κρατών μελών αυτών και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, της Δημοκρατίας της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας, του Βασιλείου της Σουηδίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας (ΕΕ 1994, L 1, σ. 1, στο εξής: απόφαση 94/1), και 94/2/ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της ίδιας ημερομηνίας, για τη σύναψη του πρωτοκόλλου προσαρμογής της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των κρατών μελών αυτών και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, της Δημοκρατίας της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας και του Βασιλείου της Σουηδίας (ΕΕ 1994, L 1, σ. 571, στο εξής: απόφαση 94/2), το Συμβούλιο και η Επιτροπή ενέκριναν, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ ή Συμφωνία) και το πρωτόκολλο για την προσαρμογή της Συμφωνίας ΕΟΧ (στο εξής: πρωτόκολλο προσαρμογής). Την ίδια ημέρα οι Κοινοότητες κατέθεσαν, ως τελευταίο συμβαλλόμενο μέρος, τα οικεία έγγραφα επικυρώσεως (βλ. ενημέρωση σχετικά με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και του πρωτοκόλλου προσαρμογής της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ΕΕ 1994, L 1, σ. 606).
- 24 Με έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 1993, η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή υπόμνημα σχετικά με το συμβιβαστό της ενισχύσεως προς τους εσωτερικούς κανόνες της Κοινότητας που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την έρευνα και την ανάπτυξη και την επαγγελματική κατάρτιση. Στις 15 Δεκεμβρίου 1993 η Επιτροπή ετοίμασε ένα πληροφοριακό σημείωμα με σχόλια επί του εν λόγω υπομνήματος. Το σημείωμα αυτό κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 1ης Φεβρουαρίου 1994.

- 25 Στις 20 Δεκεμβρίου 1993 το Συμβούλιο εξέδωσε τον επίδικο κανονισμό.
- 26 Η Συμφωνία ΕΟΧ τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994.

Διαδικασία

- 27 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Μαρτίου 1994 η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 28 Ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου ανέθεσε την υπόθεση στο δεύτερο τμήμα. Στις 7 Ιουλίου 1994 το Πρωτοδικείο αποφάσισε να παραπέμψει την υπόθεση σε τριμελές τμήμα. Με απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1995, η υπόθεση ανατέθηκε στο τέταρτο τμήμα.
- 29 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 12 Αυγούστου 1994, η Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων του καθού. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Αυγούστου 1994 η Δημοκρατία της Αυστρίας ζήτησε να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων της προσφεύγουσας. Οι αιτήσεις παρεμβάσεως της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Αυστρίας έγιναν τύποις δεκτές με διατάξεις του προέδρου του δευτέρου τμήματος της 7ης και της 20ής Οκτωβρίου 1994 αντιστοίχως.
- 30 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή αποδείξεων. Έθεσε πάντως ορισμένες γραπτές ερωτήσεις στο Συμβούλιο και στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: Υπηρεσία Εκδόσεων). Οι ερωτηθέντες απάντησαν με έγγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία στις 20 Αυγούστου και στις 26 Ιουλίου 1996 αντιστοίχως.

- 31 Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 19 Σεπτεμβρίου 1996. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

- 32 Η Opel Austria GmbH, προσφεύγουσα, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τον επίδικο κανονισμό στο σύνολό του,

— επικουρικώς, να τον ακυρώσει κατά το μέτρο που εφαρμόζεται στην προσφεύγουσα ή κατά το μέτρο που οι δασμοί υπερβαίνουν το ποσοστό 1,23 %,

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

- 33 Η Δημοκρατία της Αυστρίας, παρεμβαίνουσα, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να δεχτεί τα αιτήματα της προσφεύγουσας,

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα της Δημοκρατίας της Αυστρίας, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας ή, επικουρικώς, να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα που πραγματοποίησε η Δημοκρατία της Αυστρίας πριν καταστεί κράτος μέλος ή σε αυτά που ανάγονται σε εκείνη την περίοδο.

- 34 Το Συμβούλιο, καθού, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή,
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 35 Η Επιτροπή, παρεμβαίνουσα, ζητεί από το Πρωτοδικείο να απορρίψει την προσφυγή.

Επί της ουσίας

- 36 Η προσφεύγουσα προβάλλει δέκα λόγους προς στήριξη του ακυρωτικού αιτήματός της, που αφορούν, κατά τα ουσιώδη:
- παράβαση των άρθρων 10, 26 και 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ,
 - παράβαση της ενδιάμεσης συμφωνίας για την προετοιμασία της ομαλής ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ και της υποχρέωσης του δημοσίου διεθνούς δικαίου να μη στερείται μια συνθήκη του αντικειμένου και του σκοπού της, πριν τεθεί σε ισχύ,
 - κατάχρηση εξουσίας, καθότι το Συμβούλιο εφάρμοσε τις διαδικασίες της ΣΕΣ για να ανακαλέσει δασμολογικές παραχωρήσεις που είχαν χορηγηθεί κατ' εφαρμογή της Συμφωνίας ΕΟΧ,
 - παράβαση του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (στο εξής: ΓΣΔΕ) και της συμφωνίας για την ερμηνεία και την εφαρμογή των άρθρων VI, XVI και XXIII της ΓΣΔΕ [που συνήφθη στη Γενεύη στις 12 Απριλίου 1979, IBDD — Supplément αριθ. 26 (1980), σ. 63],

- παράβαση των διαδικασιών διαβουλεύσεως και διακανονισμού των διαφορών της ΣΕΣ καθώς και κακόπιστη εφαρμογή της ΣΕΣ,
- παράβαση των άρθρων 23 και 27 της ΣΕΣ,
- παράβαση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2423/88 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 1988, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 209, σ. 1), καθώς και του κανονισμού 2837/72,
- προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων της προσφεύγουσας,
- συμβιβαστό της ενισχύσεως προς τα άρθρα 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ,
- ελλιπής αιτιολογία του επιδικίου κανονισμού και περιπτώσεις πρόδηλης πλάνης περί την εκτίμηση.

37 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως και το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου πρέπει να συνεξετασθούν λόγω συναφείας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως και του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που αφορούν παράβαση των άρθρων 10, 26 και 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και της υποχρεώσεως του δημοσίου διεθνούς δικαίου να μη στερείται μια συνθήκη του αντικειμένου και του σκοπού της πριν τεθεί σε ισχύ

38 Αυτοί οι δύο λόγοι ακυρώσεως περιλαμβάνουν πλείονα σκέλη. Κατά το πρώτο σκέλος, το Συμβούλιο εκ προθέσεως προχρονολόγησε το τεύχος της *Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στο οποίο δημοσιεύθηκε

ο επίδικος κανονισμός. Το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο σκέλος αφορούν, αντιστοίχως, παράβαση των άρθρων 10, 26 και 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Το πέμπτο αναφέρεται σε παράβαση της υποχρέωσης του δημοσίου διεθνούς δικαίου να μη στερείται μια συνθήκη του αντικειμένου και του σκοπού της πριν τεθεί σε ισχύ.

Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Γενικώς, η προσφεύγουσα και η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζουν ότι ο επίδικος κανονισμός τέθηκε σε ισχύ μετά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ (βλ. σκέψεις 41 και 42 κατωτέρω) και κατά συνέπεια πρέπει να συμβιβάζεται με την εν λόγω Συμφωνία. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ως ασυμβίβαστος με τη Συμφωνία ΕΟΧ, ο κανονισμός πρέπει να κηρυχθεί άκυρος *ab initio*.

40 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι καθοριστική ημερομηνία για την εκτίμηση του κύρους του επιδικού κανονισμού είναι η ημερομηνία της εκδόσεώς του. Δεδομένου ότι ο κανονισμός εγκρίθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, η Συμφωνία αυτή δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

— Επί της φερομένης προχρονολογήσεως του τεύχους της Επίσημης Εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκε ο επίδικος κανονισμός

41 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι ο επίδικος κανονισμός ορίζει στο άρθρο 2 ότι αρχίζει να ισχύει «την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα». Επικαλούμενη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1977, 88/76, *Société pour l'exportation des sucres κατά Επιτροπής* (Συλλογή τόμος 1977, σ. 209, σκέψεις 14 επ.), και της 25ης Ιανουαρίου 1979, 98/78, *Racke* (Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 55, σκέψη 15), παρατηρεί ότι η Επίσημη Εφημερίδα τεκμαίρεται δημοσιευόμενη κατά την ημερομηνία που φέρει, πλην όμως οι διάδικοι μπορούν να αποδείξουν ότι στην πραγματικότητα δημοσιεύθηκε σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

- 42 Καίτοι το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας στο οποίο δημοσιεύθηκε ο επίδικος κανονισμός (ΕΕ L 343) φέρει ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1993, στην πραγματικότητα δημοσιεύθηκε στις 11 ή στις 12 Ιανουαρίου 1994. Προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού η προσφεύγουσα επικαλείται ένα έγγραφο της Υπηρεσίας Εκδόσεων και τις ρητές διαπιστώσεις ενός δικαστικού επιμελητή του Λουξεμβούργου. Επομένως, ο κανονισμός τέθηκε σε ισχύ το νωρίτερο στις 11 Ιανουαρίου 1994.
- 43 Η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι μέχρι στιγμής το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα σφάλματα σχετικά με την ημερομηνία δημοσίευσης που τυπώνεται στην Επίσημη Εφημερίδα δεν καθιστούν άκυρη την πράξη που δημοσιεύεται στο συγκεκριμένο τεύχος (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις *Société pour l'exportation des sucres* κατά Επιτροπής, σκέψεις 14 επ., και *Racke*, σκέψη 15). Ωστόσο, οι αποφάσεις αυτές αφορούσαν σφάλματα της Υπηρεσίας Εκδόσεων μόνο μιας εργάσιμης ημέρας. Στην υπό κρίση υπόθεση, αντιθέτως και δεδομένου ότι το Συμβούλιο εκ προθέσεως προχρονολόγησε το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας στο οποίο δημοσιεύθηκε ο επίδικος κανονισμός, το Πρωτοδικείο πρέπει να τον ακυρώσει για τον λόγο αυτό. Συγκεκριμένα, η μέθοδος που ακολούθησε το Συμβούλιο, που επιδίωξε δηλαδή να δημιουργήσει την εντύπωση ότι ο κανονισμός τέθηκε σε ισχύ πριν από τη Συμφωνία ΕΟΧ, αντιβαίνει στην αρχή της χρηστής διοικήσεως και προσβάλλει την εμπιστοσύνη που εμπνέει στο κοινό η αυθεντικότητα της Επίσημης Εφημερίδας. Αυτός ο τρόπος ενεργείας είναι ιδιαιτέρως απρόσφορος διότι το νομικό πλαίσιο που υπήρχε στις 31 Δεκεμβρίου 1993 ήταν εντελώς διαφορετικό του ισχύοντος στις 11 Ιανουαρίου 1994. Το Συμβούλιο διαβίβασε το αρχικό κείμενο του επίδικου κανονισμού στην Υπηρεσία Εκδόσεων τον Ιανουάριο του 1994, έδωσε όμως στην Υπηρεσία αυτή την εντολή να το δημοσιεύσει σε τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας του 1993.
- 44 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η εξήγηση που έδωσε το Συμβούλιο, ότι δηλαδή η καθυστέρηση οφειλόταν στον φόρτο εργασίας του τέλους του έτους, δεν είναι ικανή να απαλλάξει την Υπηρεσία Εκδόσεων από την υποχρέωσή της να σημειώνει ορθά την ημερομηνία της πραγματικής δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα. Επιπλέον, ο τρόπος ενεργείας που ακολούθησε το Συμβούλιο δεν είναι ούτε συνήθης ούτε αναγκαίος. Τρεις άλλες πράξεις που εκδόθηκαν τον Δεκέμβριο του 1993 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα το 1994. Το Συμβούλιο, δηλαδή, εκ προθέσεως επιδίωξε να δημοσιεύσει τον επίδικο κανονισμό σε τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας του έτους 1993.

- 45 Η Δημοκρατία της Αυστρίας φρονεί ότι, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας προχρονολογήθηκε εκ προθέσεως, η τήρηση των όρων που διέπουν τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα είναι απαίτηση ουσιώδους τύπου. Προσθέτει ότι η ημερομηνία έναρξης ισχύος του επιδικίου κανονισμού επηρεάζει το ζήτημα της νομιμότητάς του, δεδομένου ότι η Συμφωνία ΕΟΧ απαγορεύει την εισαγωγή νέων δασμών μετά την έναρξη της ισχύος της.
- 46 Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι ο επιδικιος κανονισμός δημοσιεύθηκε στις 11 Ιανουαρίου 1994, σε τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας που φέρει ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1993 και ότι τέθηκε, επομένως, σε ισχύ στις 11 Ιανουαρίου 1994. Αυτό όμως δεν καθιστά άκυρο τον κανονισμό. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Société pour l'exportation des sucres κατά Επιτροπής, σκέψεις 14 επ., και Racke, σκέψη 15), το σφάλμα ως προς την ημερομηνία δημοσίευσως που εμφανίζεται στην Επίσημη Εφημερίδα δεν καθιστά άκυρη μια κοινοτική πράξη. Η τυχαία ή εκ προθέσεως προχρονολόγηση ενός τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας δεν μπορεί να επιφέρει ακυρότητα μιας κοινοτικής πράξης παρά μόνο καθόσον η ημερομηνία έναρξης ισχύος της πράξεως είναι ικανή να επηρεάσει τη νομιμότητά της, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.
- 47 Το Συμβούλιο αμφισβητεί ότι εκ προθέσεως προχρονολόγησε τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα. Η καθυστερημένη διάθεση του τεύχους ΕΕ L 343 εξηγείται από το γεγονός ότι στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους πρέπει να δημοσιευθεί μεγάλος αριθμός πράξεων που εξέδωσαν τα κοινοτικά όργανα κατά το τέλος του Δεκεμβρίου. Επιπλέον, το Συμβούλιο ουδέποτε ισχυρίστηκε ότι ο επιδικιος κανονισμός τέθηκε σε ισχύ πριν από την πραγματική ημερομηνία δημοσίευσως του.

— Επί του ισχυρισμού της παραβάσεως του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ

- 48 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο επίδικος κανονισμός ορίζοντας ότι «επιβάλλεται εκ νέου τελωνειακός δασμός 4,9 %», αντιβαίνει, μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, στο άρθρο 10 αυτής.

- 49 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Απριλίου 1974, 181/73, Haegeman, Συλλογή τόμος 1974, σ. 245, σκέψεις 3 έως 5). Το άρθρο 10 της Συμφωνίας που απαγορεύει τους τελωνειακούς δασμούς επί των εισαγωγών και τις φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος αντιστοιχεί στα άρθρα 12, 13, 16 και 17 της Συνθήκης ΕΚ. Επομένως, είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημο με το εσωτερικό κοινοτικό δίκαιο και, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ, πρέπει να αναλύεται υπό το φως της νομολογίας του Δικαστηρίου που αφορά τις κατ' ουσίαν ταυτόσημες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ.
- 50 Εν προκειμένω, η αντίστοιχη του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ διάταξη της Συνθήκης ΕΚ είναι το άρθρο 12, όσον αφορά τους εισαγωγικούς δασμούς. Το δε Δικαστήριο, εξετάζοντας το άρθρο 12 της Συνθήκης ΕΚ, έχει κρίνει ότι «οι δασμοί απαγορεύονται ασχέτως σκοπού προς επίτευξη του οποίου επιβλήθηκαν καθώς και προσορισμού των εσόδων που αποφέρουν» (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 1969, 2/69 και 3/69, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 59, σκέψη 13· βλ., επίσης, απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 1963, 26/62, Van Gend en Loos, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 861). Το Δικαστήριο επισήμανε ότι η διάταξη αυτή επιτελεί κεντρικό ρόλο μεταξύ των κανόνων που σκοπούν την υλοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Η ελευθερία αυτή αποτελεί όχι μόνον έναν από τους κύριους σκοπούς της Συνθήκης ΕΚ, αλλά και έναν από τους κυρίους στόχους της Συμφωνίας ΕΟΧ. Στο κοινοτικό πλαίσιο, το Δικαστήριο έκρινε ότι κάθε εξαίρεση από τον θεμελιώδη αυτό κανόνα πρέπει να προβλέπεται σαφώς από τη Συνθήκη και να ερμηνεύεται συσταλτικά (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 1964, 90/63 και 91/63, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου και Βελγίου, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 1223, και της 20ής Απριλίου 1978, 80/77 και 81/77, Commissaires réunis, Συλλογή τόμος 1978, σ. 315).
- 51 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει συμπερασματικά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο 10 πρέπει να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι «οι δασμοί απαγορεύονται ασχέτως σκοπού προς επίτευξη του οποίου επιβλήθηκαν», δηλαδή κατά την έννοια ότι θεσπίζει γενική και απόλυτη απαγόρευση.

- 52 Η Συμφωνία ΕΟΧ απαγορεύει τη διατήρηση των δασμών και κατά μείζονα λόγο απαγορεύει τη θέσπισή τους. Με την έκδοση, όμως, του επιδίκου κανονισμού η Κοινότητα θέσπισε νέο δασμό που αρχίζει να επιβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας ΕΟΧ.
- 53 Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της Συνθήκης ΕΚ και της Συμφωνίας ΕΟΧ που επικαλέστηκε το Συμβούλιο για να αποδείξει ότι το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ πρέπει να ερμηνεύεται με διαφορετικό τρόπο από το άρθρο 12 της Συνθήκης ΕΚ, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι οι συντάκτες της Συμφωνίας ΕΟΧ τις γνώριζαν και παρ' όλ' αυτά θέσπισαν τη διάταξη του άρθρου 6 της Συμφωνίας.
- 54 Τη σημασία της ομοιόμορφης ερμηνείας των κανόνων της Συμφωνίας ΕΟΧ και των κοινοτικών κανόνων υπογραμμίζει η ίδια η Συμφωνία και ειδικότερα το άρθρο 1 και η τέταρτη και η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη.
- 55 Όσον αφορά το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι η ΕΚ αποτελεί τελωνειακή ένωση, ο δε Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (στο εξής: ΕΟΧ) αποτελεί ζώνη ελευθέρων συναλλαγών, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η διαφορά αυτή ουδόλως επηρεάζει τη δασμολογική ατέλεια για τα προϊόντα καταγωγής των συμβαλλομένων μερών.
- 56 Ομοίως, αντικρούοντας το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι οι ρήτρες διαφυλάξεως που προβλέπει η Συμφωνία ΕΟΧ δεν έχουν αντίστοιχη διάταξη στη Συνθήκη ΕΚ, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι τέτοιες ρήτρες υπήρχαν στο κοινοτικό δίκαιο κατά τη μεταβατική περίοδο και ότι, με την απόφαση Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders το Δικαστήριο έκρινε παράνομους ορισμένους δασμούς που εισπράττονταν ακριβώς κατά τη μεταβατική περίοδο. Το Δικαστήριο δηλαδή επέβαλε ανεπιφύλακτη απαγόρευση των δασμών παρά το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα διαφυλάξεως υπό ορισμένες περιστάσεις.

- 57 Σχετικά με το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ και οι αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ δεν είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η Συμφωνία ΕΟΧ προβλέπει πράγματι ορισμένες σπάνιες εξαιρέσεις από την κατάργηση όλων των δασμών, πλην όμως κάθε εξαίρεση προσδιορίζεται επακριβώς, επιπλέον δε, συνοδεύεται από ρητή διάταξη που απαγορεύει την επέκτασή της πέραν των ορίων της διατυπώσεώς της. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η δεύτερη φράση του άρθρου 10 της Συμφωνίας προβλέπει ότι απαγορεύονται οι τελωνειακοί δασμοί ταμιευτικού χαρακτήρα με εξαίρεση αυτούς που αναφέρει το πρωτόκολλο 5 και ότι το άρθρο 26 της Συμφωνίας ορίζει ότι απαγορεύονται οι αντισταθμιστικοί δασμοί και άλλα μέτρα εμπορικής πολιτικής εκτός αυτών που επιτρέπονται βάσει του πρωτοκόλλου 13. Ομοίως, η θέσπιση δασμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 64 της Συμφωνίας είναι δυνατή διότι το άρθρο αυτό συνιστά εξαίρεση από το άρθρο 10 της Συμφωνίας.
- 58 Η προσφεύγουσα θεωρεί αλυσιτελές εν προκειμένω το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η ΣΕΣ είναι το μόνο εφαρμοστέο δίκαιο διότι η Συμφωνία ΕΟΧ δεν σκοπεύει να θεραπεύσει τις στρεβλώσεις που προκαλούν στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο οι υφιστάμενες ενισχύσεις του είδους των υπό κρίση. Πράγματι, η απαγόρευση των τελωνειακών δασμών διέπεται από τη Συμφωνία ΕΟΧ είτε εφαρμόζονται στην ενίσχυση οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων είτε όχι.
- 59 Η προσφεύγουσα αντικρούει επίσης το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι ο δασμός τον οποίο επαναφέρει ο επίδικος κανονισμός είναι δασμός *sui generis*. Παρατηρεί ότι η Συμφωνία ΕΟΧ διατυπώνει απόλυτη απαγόρευση των τελωνειακών δασμών με πολύ μικρό αριθμό εξαιρέσεων, επακριβώς προσδιορισμένων. Επομένως, δεν μπορεί να υπάρξει καμιά άλλη εξαίρεση, μη ρητή και μη εξειδικευμένη, από τον κανόνα αυτό για τους δασμούς *sui generis*, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές ερμηνευτικές αρχές, οι εξαιρέσεις από γενικούς κανόνες πρέπει να στηρίζονται σε ρητές νομοθετικές διατάξεις, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται, και αυτές, συσταλτικά. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, ακόμη και αν ο δασμός που θεσπίστηκε με τον επίδικο κανονισμό θεωρηθεί διαφορετικός από άλλους τελωνειακούς δασμούς καθόσον αποτελεί ανάκληση πλεονεκτήματος που είχε χορηγηθεί κατ' εφαρμογή της ΣΕΣ, αυτό δεν μεταβάλλει τη φύση του. Οι τελωνειακοί δασμοί εξακολουθούν να είναι τελωνειακοί δασμοί ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο τους θεσπίζει το Συμβούλιο.

- 60 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, η Συμφωνία ΕΟΧ, βάσει του άρθρου 120 αυτής, υπερισχύει της ΣΕΣ διότι η Συμφωνία ΕΟΧ αφορά έναν γενικό τομέα και ότι, στον συγκεκριμένο τομέα της υπό κρίση υποθέσεως, οι δύο συμφωνίες καλύπτουν «το ίδιο θέμα». Είναι προφανές ότι η Συμφωνία ΕΟΧ καλύπτει την κατάργηση των τελωνειακών δασμών επί των βιομηχανικών προϊόντων μεταξύ των μερών, τους περιορισμούς στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων και τις προϋποθέσεις για τη θέσπιση προστατευτικών μέτρων. Επιπλέον, οι στόχοι της Συμφωνίας ΕΟΧ είναι ευρύτεροι από τους στόχους της ΣΕΣ.
- 61 Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο 10 αυτής πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως της νομολογίας του Δικαστηρίου που αφορά τις αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ. Όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ της Συνθήκης ΕΚ και της Συμφωνίας ΕΟΧ, η εν λόγω κυβέρνηση παρατηρεί ότι, παρά τις διαφορές αυτές, το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ, με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1994, E-1/94, Restamark (Report of the EFTA Court, 1 Ιανουαρίου 1994-30 Ιουνίου 1995, σ. 15, σκέψεις 32 έως 34, 46, 56, 63 και 64), έκρινε σιωπηρά ότι τα άρθρα της Συμφωνίας ΕΟΧ που είναι ταυτόσημα κατ' ουσία πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων. Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει επιπλέον ότι η Συμφωνία ΕΟΧ και η ΣΕΣ προβλέπουν, και η μία και η άλλη, τη δασμολογική ατέλεια των βιομηχανικών προϊόντων, περιλαμβανομένου και του προϊόντος το οποίο αφορά η υπό κρίση υπόθεση, και ότι, βάσει του άρθρου 120 της Συμφωνίας ΕΟΧ, από 1ης Ιανουαρίου 1994 έπαψε να εφαρμόζεται η ΣΕΣ.
- 62 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι ο επίδικος κανονισμός συμβιβάζεται με το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Συναφώς, παρατηρεί ότι, ακόμη και αν βάσει του άρθρου 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο 10 πρέπει κατ' αρχήν να ερμηνεύεται υπό το φως της νομολογίας του Δικαστηρίου που αφορά τις αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, και ιδίως το άρθρο 12 της Συνθήκης αυτής, δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι «οι δασμοί απαγορεύονται ασχέτως σκοπού προς επίτευξη του οποίου επιβλήθηκαν» (προπαρατεθείσα απόφαση Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, σκέψη 13). Κατά το Συμβούλιο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ της Συνθήκης ΕΚ και της Συμφωνίας ΕΟΧ (βλ. γνωμοδότηση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1991, 1/91, σχετικά με τη Συμφωνία ΕΟΧ, Συλλογή 1991, σ. I-6079, σκέψεις 13 έως 22), διαφορές οι οποίες υπαγορεύουν τη διαφορετική ερμηνεία του άρθρου 10 της εν λόγω Συμφωνίας. Συγκεκριμένα, η Συμφωνία ΕΟΧ δεν σκοπεύει τη καθιέρωση ενιαίας αγοράς χωρίς εσωτερικά σύνορα και οι διατάξεις της περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εφαρμόζονται μόνο στα

προϊόντα καταγωγής των συμβαλλομένων μερών. Η Συνθήκη ΕΚ, όμως, αποτελεί καταστατικό χάρτη και ιδρύει νέα έννομη τάξη, οι δε διατάξεις της Συνθήκης αυτής που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία και τον ανταγωνισμό δεν αποτελούν αυτοσκοπό αλλά μέσα για την υλοποίηση των στόχων της οικονομικής ολοκληρώσεως, με απώτερο στόχο την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς και μιας οικονομικής και νομισματικής ενώσεως, προκειμένου να διευκολυνθεί η ουσιαστική πρόοδος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

- 63 Εξάλλου, αντίθετα με τη Συνθήκη ΕΚ η οποία, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα διαφυλάξεως, η Συμφωνία ΕΟΧ περιέχει στο άρθρο 64 διατάξεις που επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να λαμβάνουν μέτρα με σκοπό τη διόρθωση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκαλούνται από τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων εκ μέρους ενός συμβαλλομένου μέρους ή από κρατικά μονοπώλια και στο άρθρο 26, σε συνδυασμό με το πρωτόκολλο 13, διατάξεις που επιτρέπουν την επιβολή αντισταθμιστικών δασμών σε περιπτώσεις όπου το κοινοτικό κεκτημένο δεν ενσωματώνεται πλήρως στη Συμφωνία. Οι ρήτρες διαφυλάξεως της Συνθήκης ΕΚ που επικαλείται η προσφεύγουσα, αντίθετα με αυτές που περιέχει η Συμφωνία ΕΟΧ, δεν επιτρέπουν τη θέσπιση αυτοτελών μέτρων αλλά προβλέπουν τη λήψη μέτρων από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή ή από ένα κράτος μέλος, κατόπιν ειδικής εγκρίσεως της Επιτροπής.
- 64 Στο επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το γεγονός ότι η ΕΚ αποτελεί τελωνειακή ένωση, ο δε ΕΟΧ ζώνη ελευθέρων συναλλαγών δεν επηρεάζει τη δασμολογική ατέλεια για τα προϊόντα καταγωγής των συμβαλλομένων μερών, το Συμβούλιο αντιτάσσει ότι στην Κοινότητα δεν διενεργείται πλέον έλεγχος στα σύνορα των προϊόντων καταγωγής των κρατών μελών ή των προϊόντων τρίτων χωρών που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία. Αντιθέτως, στο πλαίσιο του ΕΟΧ, ακόμη και τα προϊόντα καταγωγής των συμβαλλομένων μερών εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο ελέγχου στα σύνορα, είτε εκ μέρους της Κοινότητας είτε των άλλων συμβαλλομένων μερών.
- 65 Το Συμβούλιο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν, εντός ορισμένων ορίων, να επιβάλλουν και/ή να διατηρήσουν δασμούς ως μέτρο διαφυλάξεως με σκοπό τη διόρθωση ορισμένων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που επηρεάζουν το εμπόριό τους.

- 66 Το Συμβούλιο προσθέτει ότι ο δασμός τον οποίο επιβάλλει ο επίδικος κανονισμός δεν είναι συνήθης δασμός αλλά μέτρο διαφυλάξεως που ελήφθη βάσει των διατάξεων της ΣΕΣ. Ως δασμός *sui generis* δεν εμπίπτει στο άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ ακόμη και αν το άρθρο αυτό ερμηνευθεί κατά τον τρόπο που υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Πρώτον, ο επίδικος κανονισμός δεν επιβάλλει δασμό αλλά ανακαλεί δασμολογική παραχώρηση με την επαναφορά ενός δασμού. Δεύτερον, ο δασμός αυτός δεν είναι γενικής ισχύος, διότι εφαρμόζεται μόνο σε ένα συγκεκριμένο τύπο κιβωτίου ταχυτήτων, κατασκευασζόμενο από ένα συγκεκριμένο παραγωγό, σε συγκεκριμένη χώρα. Τρίτον, ο δασμός επαναφέρεται με συγκεκριμένο σκοπό, δηλαδή τη θεραπεία των στρεβλώσεων που προκάλεσε η χορήγηση της ενισχύσεως από τη Δημοκρατία της Αυστρίας, στρεβλώσεων οι οποίες δεν εξείλειπαν όταν άρχισε να ισχύει η Συμφωνία ΕΟΧ. Τέταρτον, ο δασμός επαναφέρθηκε για καθορισμένη και περιορισμένη περίοδο.
- 67 Τέλος, όσον αφορά το άρθρο 120 της Συμφωνίας ΕΟΧ, οι δασμοί μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας καταργήθηκαν με το άρθρο 3 της ΣΕΣ. Η Συμφωνία ΕΟΧ απλώς διατήρησε αυτές τις δασμολογικές παραχωρήσεις που είχαν χορηγηθεί βάσει της ΣΕΣ αλλά στην πραγματικότητα δεν πρόβλεψε δασμολογικές παραχωρήσεις. Επομένως, οι διατάξεις της ΣΕΣ περί δασμολογικών παραχωρήσεων δεν έπαψαν να εφαρμόζονται και, σύμφωνα με το άρθρο 120 της Συμφωνίας ΕΟΧ, οι δασμοί που επιβλήθηκαν νομίμως με τη ΣΕΣ διατηρήθηκαν μετά την έναρξη της ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, είτε συνάδουν προς το άρθρο 10 αυτής είτε όχι. Η κατάσταση είναι σαφώς διαφορετική από αυτή που διαμορφώθηκε κατά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πράγματι, τότε έπαψε να εφαρμόζεται ο κανονισμός, δεδομένου ότι έπαψε να εφαρμόζεται η ίδια η ΣΕΣ.
- 68 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ και οι αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ δεν είναι κατ' ουσία ταυτόσημες και κατά συνέπεια, δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 6 της Συμφωνίας. Από το άρθρο 10 προκύπτει ότι οι τελωνειακοί δασμοί ταμειυτικού χαρακτήρα δεν θεωρούνται ότι εμπίπτουν εξ ορισμού στην έννοια των τελωνειακών δασμών επί των εισαγωγών και των εξαγωγών και των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος. Το ίδιο ισχύει και για τους τελωνειακούς δασμούς που έχουν χαρακτήρα διαφυλάξεως, αφού ούτε αυτοί αποτελούν μέρος της γενικής πολιτικής στον τομέα των δασμών, αλλά εξυπηρετούν ίδιο σκοπό. Αν το

άρθρο 10 ερμηνευόταν όπως προτείνει η προσφεύγουσα θα ήταν αδύνατη η εφαρμογή του άρθρου 64 της Συμφωνίας. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 26 της Συμφωνίας θα ήταν περιττό. Δεδομένου ότι η Συμφωνία ΕΟΧ δεν σκοπεύει τη διόρθωση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και του εμπορίου που προκαλούνται από υπάρχουσες ενισχύσεις, όπως οι επίδικες εν προκειμένω, η ΣΕΣ παραμένει το μόνο εφαρμοστέο δίκαιο. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το άρθρο 120 της Συμφωνίας ΕΟΧ προβλέπει ότι η Συμφωνία αυτή υπερισχύει της ΣΕΣ μόνο κατά το μέτρο που ρυθμίζει το ίδιο θέμα. Επομένως, επιτρέπει τη συνέχιση της εφαρμογής ορισμένων διατάξεων της ΣΕΣ, όπως αυτές που εφάρμοσε εν προκειμένω η Κοινότητα.

— Επί του ισχυρισμού της παραβάσεως του άρθρου 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ

69 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το μέτρο που θεσπίστηκε με τον κανονισμό αποτελεί αντισταθμιστικό δασμό και επικαλείται υπέρ του ισχυρισμού αυτού, μεταξύ άλλων, τον ορισμό του άρθρου VI, παράγραφος 3, τελευταία φράση, της ΓΣΔΕ, κατά τον οποίο, ο αντισταθμιστικός δασμός είναι «ένας ειδικός δασμός που εισπράττεται προκειμένου να εξουδετερωθεί κάθε προμολογία ή επιδότηση που χορηγείται άμεσα ή έμμεσα στην κατασκευή, την παραγωγή ή την εξαγωγή ενός προϊόντος». Κατά συνέπεια, ο επίδικος κανονισμός συνιστά παράβαση και του άρθρου 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το οποίο, εξειδικεύοντας τη γενική αρχή του άρθρου 10 της Συμφωνίας, απαγορεύει τους αντισταθμιστικούς δασμούς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, εκτός αν η Συμφωνία ορίζει άλλως.

70 Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του πρωτοκόλλου 13 της Συμφωνίας που αφορά τη μη εφαρμογή μέτρων αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών μέτρων, για να ισχύσει εν προκειμένω εξαίρεση από την απαγόρευση του άρθρου 26, θα έπρεπε το κοινοτικό κεκτημένο όσον αφορά το εμπόριο των ανταλλακτικών αυτοκινήτων να μην είναι πλήρως ενσωματωμένο στη Συμφωνία, πράγμα που δεν συμβαίνει. Όλοι οι κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας μνημονεύονται ρητά στο παράρτημα XV της Συμφωνίας ΕΟΧ. Όσον αφορά τα προϊόντα που κατασκευάζει η προσφεύγουσα, είναι αυστριακής καταγωγής και εμπίπτουν στα κεφάλαια 25 έως 97 του εναρμονισμένου συστήματος περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (βλ. άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 3, στοιχείο α', της Συμφωνίας ΕΟΧ).

- 71 Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι ο επίδικος κανονισμός αντιβαίνει στο άρθρο 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Αυτό που έχει σημασία δεν είναι το όνομα που δίνει το Συμβούλιο στον συγκεκριμένο δασμό αλλά ο στόχος που εξυπηρετεί ο δασμός αυτός στην πραγματικότητα και το αποτέλεσμα που συνεπάγεται, που είναι εν προκειμένω το αποτέλεσμα ενός αντισταθμιστικού δασμού.
- 72 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι ο επίδικος κανονισμός δεν επιβάλλει αντισταθμιστικό δασμό αλλά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 23 και 27, παράγραφος 3, στοιχείο α', της ΣΕΣ, μια δασμολογική παραχώρηση που είχε χορηγηθεί στη Δημοκρατία της Αυστρίας, βάσει αυτής της συμφωνίας. Επομένως, δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ.
- 73 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο επίδικος κανονισμός δεν θεσπίζει αντισταθμιστικούς δασμούς αλλά αποτελεί μέτρο διαφυλάξεως *sui generis* που συνίσταται στην ανάκληση δασμολογικής παραχώρησης βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης ΕΚ, μέτρο που προβλέπει ρητά η ΣΕΣ σε περίπτωση που ανακύπτει και δεν επιλύεται η διαφορά σχετικά με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που περιέχει η συμφωνία.

— Επί του ισχυρισμού της παραβάσεως του άρθρου 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ

- 74 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από το άρθρο 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ προκύπτει σαφώς ότι η αρμοδιότητα της Κοινότητας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων περιορίζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη της. Θεωρεί επομένως ότι, την 1η Ιανουαρίου 1994, η Κοινότητα έχασε την αρμοδιότητά της όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται εντός των χωρών της ΕΖΕΣ. Κατά συνέπεια, η έναρξη της ισχύος του επίδικου κανονισμού, μετά την ημερομηνία αυτή, δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Προβάλλοντας το επιχείρημα ότι θα μπορούσε να εκδώσει τον επίδικο κανονισμό ως μέτρο διαφυλάξεως βάσει του άρθρου 64 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι δεν τήρησε τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο αυτό.

75 Το Συμβούλιο παρατηρεί κατ' αρχάς ότι ο επίδικος κανονισμός δεν εκδόθηκε δυνάμει της Συμφωνίας ΕΟΧ, αλλά δυνάμει της ΣΕΣ. Στη συνέχεια, παρατηρεί ότι δεν κήρυξε την ενίσχυση άκυρη ή ασυμβίβαστη προς τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ, πράγμα που θα μπορούσε να πράξει μόνον η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ. Στο πλαίσιο της Συμφωνίας ΕΟΧ, το μέτρο διαφυλάξεως που έλαβε το Συμβούλιο συμβιβάζεται με το άρθρο 64 της Συμφωνίας.

— Επί του ισχυρισμού της παραβάσεως της υποχρεώσεως του δημοσίου διεθνούς δικαίου να μη στερείται μια συνθήκη του αντικειμένου και του σκοπού της πριν τεθεί σε ισχύ

76 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969 (Recueil des traités des Nations unies, τόμος 788, σ. 354, στο εξής: Σύμβαση της Βιέννης I), καθώς και το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών ή μεταξύ διεθνών οργανισμών, της 21ης Μαρτίου 1986 (Documents de l'Assemblée générale des Nations unies A/Conf. 129/15 της 20ής Μαρτίου 1986, στο εξής: Σύμβαση της Βιέννης II), απαγορεύουν σε κάθε κράτος ή διεθνή οργανισμό να παρακάμπτουν τη δεσμευτικότητα των διεθνών συμφωνιών, με την έκδοση, μόλις πριν από την έναρξη ισχύος μιας συμφωνίας, πράξεων που δεν συμβιβάζονται με τις θεμελιώδεις αρχές της συμφωνίας αυτής. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ειδικότερα ότι, κατά την περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ της υπογραφής μιας διεθνούς συμφωνίας και της ενάρξεως ισχύος της, τα κράτη «οφείλουν να μην εκδίδουν πράξεις που στερούν (τη συμφωνία) από το αντικείμενο και τον σκοπό της».

77 Όπως γίνεται γενικώς δεκτό, η Σύμβαση της Βιέννης I κωδικοποιεί ορισμένους κανόνες του εθιμικού διεθνούς δικαίου που ισχύουν για όλους και, επομένως, η Κοινότητα δεσμεύεται από τους κανόνες αυτούς, τους οποίους κωδικοποιεί η σύμβαση. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το Δικαστήριο έχει συχνά αναφερθεί σε διατάξεις της συμβάσεως όταν ερμηνεύει διεθνείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Κοινότητα, περιλαμβανομένης και της ΣΕΣ (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα γνωμοδότηση 1/91, σκέψη 14, και απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 1993, C-312/91, Metalsa, Συλλογή 1993, σ. I-3751, σκέψη 12).

- 78 Επιπλέον, το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I και το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης II αποτελούν έκφραση της γενικής αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στο δημόσιο διεθνές δίκαιο, αρχής, δυνάμει της οποίας ένα υποκείμενο διεθνούς δικαίου είναι δυνατό υπό ορισμένες συνθήκες να δεσμεύεται από την εμπιστοσύνη που δημιουργούν οι πράξεις του σε άλλα υποκείμενα διεθνούς δικαίου.
- 79 Η προσφεύγουσα αντικρούει το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I δεν απονέμει στους ιδιώτες δικαιώματα που μπορούν να επικαλούνται ενώπιον του Πρωτοδικείου. Πρώτον, το επιχείρημα της ελλείψεως άμεσου αποτελέσματος είναι αλυσιτελές στις διαδικασίες που κινούνται βάσει του άρθρου 173 της ΕΚ. Οι διεθνείς συμφωνίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξης, τα δε κοινοτικά όργανα, περιλαμβανομένου και του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, οφείλουν να μεριμνούν για την τήρησή τους. Το γεγονός ότι ορισμένες διεθνείς συμφωνίες δεν επιδέχονται απευθείας εφαρμογή ουδόλως επηρεάζει την υποχρέωση της Κοινότητας να μεριμνά για την τήρησή τους (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1984, 126/83, STS κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 2769, της 22ας Ιουνίου 1989, 70/87, Fediol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 1781, σκέψη 20, της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. 2069, σκέψη 31, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Lenz στην τελευταία υπόθεση, παράγραφος 53, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Gulmann στην απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. 1994, σ. C-4973, παράγραφοι 135 και 137). Δεύτερον, το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I επιβάλλει απερίφραστη και ανεπιφύλακτη απαγόρευση των πράξεων που είναι ασυμβίβαστες με το αντικείμενο και τον σκοπό κάποιας διεθνούς συμφωνίας.
- 80 Συνεπώς, μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής και της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, η Κοινότητα όφειλε να μη λάβει μέτρα ικανά να βλάψουν την επίτευξη του αντικειμένου και του στόχου της Συμφωνίας. Η υποχρέωση αυτή απέκτησε ακόμη μεγαλύτερη σημασία μετά την επικύρωση της Συμφωνίας από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.
- 81 Συναφώς, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η διαδικασία επικυρώσεως τεραματίστηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1993, όταν το Συμβούλιο και η Επιτροπή

εξέδωσαν από κοινού την απόφαση 94/1 και επιδόθηκαν στα συμβαλλόμενα μέρη αντίγραφα των εγγράφων επικυρώσεως καθώς και ανακοίνωση, κατά την οποία η Συμφωνία τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994. Κατά τον χρόνο της εκδόσεως του επίδικου κανονισμού, δηλαδή στις 20 Δεκεμβρίου 1993, το Συμβούλιο γνώριζε επομένως ότι η Συμφωνία ΕΟΧ θα άρχιζε να ισχύει μετά από μερικές ημέρες. Δεδομένου ότι ένα από τα μείζονα αντικείμενα της Συμφωνίας ΕΟΧ είναι η κατάργηση των δασμών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, η Κοινότητα έβλαψε την πραγματοποίηση του αντικειμένου του σκοπού της Συμφωνίας ΕΟΧ εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό, μετά τη λήξη της περιόδου επικυρώσεως.

- 82 Η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό πριν από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ αλλά αφού αυτή είχε επικυρωθεί από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, προσέβαλε τα δικαιώματα της Δημοκρατίας της Αυστρίας καθώς και τα δικαιώματα των υπηκόων της. Το Συμβούλιο ενήργησε κατά παραβίαση μιας γενικής αρχής του δικαίου που είναι κοινή στα κράτη μέλη, δηλαδή του καθήκοντος αμοιβαίας καλής πίστης μεταξύ των συμβαλλομένων μερών πριν από την έναρξη ισχύος μιας συμφωνίας, που είναι αρχή του δημοσίου διεθνούς δικαίου, την οποία αναγνωρίζει το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I.
- 83 Επιπλέον, επικαλούμενη το ιταλικό, το γερμανικό, το βελγικό, το ισπανικό και το βρετανικό δίκαιο, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι υπάρχει επίσης γενική αρχή του δικαίου, κοινή στα νομικά συστήματα των κρατών μελών, κατά την οποία ο συμβαλλόμενος σε σύμβαση που θεσπίζει υποχρεώσεις οφείλει να ενεργεί κατά καλή πίστη, προκειμένου να προστατεύονται τα συμφέροντα των άλλων συμβαλλομένων μερών ή των ωφελουμένων από τη σύμβαση, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής εκτελέσεως της συμβάσεως. Η αρχή αυτή αποτελεί την κορωνίδα της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Το Πρωτοδικείο οφείλει συνεπώς να την αναγάγει σε γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου. Όμως, με την έκδοση του επίδικου κανονισμού παραβιάστηκε και αυτή η αρχή. Η Δημοκρατία της Αυστρίας φρονεί ότι η προσφεύγουσα, που ωφελείται από τη Συμφωνία ΕΟΧ, έχει το δικαίωμα να επικαλεστεί την αρχή αυτή.
- 84 Το Συμβούλιο δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I και το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης II κωδικοποιούν τους κανόνες του εθιμικού διεθνούς δικαίου που δεσμεύουν την Κοινότητα.

- 85 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ωστόσο, πρώτον, ότι δεν παραβίασε τους κανόνες αυτούς, δεδομένου ότι ο επίδικος κανονισμός συμβιβάζεται πλήρως προς τη Συμφωνία ΕΟΧ. Επομένως, δεν υπάρχει ούτε πράξη που στερεί τη Συμφωνία από το αντικείμενο και το σκοπό της ούτε προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της Δημοκρατίας της Αυστρίας.
- 86 Δεύτερον, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι οι κανόνες τους οποίους επικαλείται η προσφεύγουσα ανάγονται στο δίκαιο των συνθηκών, δηλαδή σε τομέα του διεθνούς δικαίου που αφορά μόνο τα δικαιώματα των κυριάρχων κρατών και των διεθνών οργανισμών καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις. Τέτοιου είδους κανόνες δεν απονέμουν στους ιδιώτες δικαιώματα που θα μπορούσαν να επικαλεστούν ενώπιον του Πρωτοδικείου. Επιπλέον, η συγκεκριμένη διάταξη δεν είναι αρκούντως σαφής ώστε να επιδέχεται απευθείας εφαρμογή πράγμα που ισχύει κατά μείζονα λόγο για την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 87 Στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως που ασκείται βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης, η νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 141, σκέψη 7, και του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-79/95 και T-80/95, SNCF και British Railways κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1491, σκέψη 48).
- 88 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι δηλαδή η νομιμότητα του επίδικου κανονισμού πρέπει να κριθεί κατά τον χρόνο της ενάρξεως της ισχύος του.
- 89 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται εξάλλου ότι η Συμφωνία ΕΟΧ ανήκει στα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υπήρχαν κατά τον χρόνο της εκδόσεως του επίδικου κανονισμού, δηλαδή στις 20 Δεκεμβρίου 1993, και ότι, εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό, μερικές ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος της

Συμφωνίας ΕΟΧ, το Συμβούλιο παραβίασε την αρχή του δημοσίου διεθνούς δικαίου γνωστή ως «αρχή της καλής πίστεως» κατά την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη σε διεθνή συμφωνία δεν μπορούν, εν αναμονή ενάρξεως της ισχύος της συμφωνίας, να εκδώσουν πράξεις που στερούν τη συμφωνία από το αντικείμενο και τον σκοπό της.

90 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί κατ' αρχάς ότι η αρχή της καλής πίστεως αποτελεί κανόνα του εθμικού διεθνούς δικαίου, την ύπαρξη του οποίου έχει αναγνωρίσει το Διεθνές Δικαστήριο (βλ. απόφαση της 25ης Μαΐου 1926, *Intérets allemands en Haute-Silésie polonaise*, CPJI, série A, αριθ. 7, σ. 30 και 39) και ότι, κατά συνέπεια, δεσμεύει την Κοινότητα.

91 Η αρχή αυτή κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 18 της Συμβάσεως της Βιέννης I που ορίζει:

«Ένα κράτος είναι υποχρεωμένο να απέχει από πράξεις που θα προσέβαλλαν το αντικείμενο ή τον σκοπό μιας συνθήκης, όταν,

- α) έχει υπογράψει τη συνθήκη ή έχει ανταλλάξει τα όργανα που αποτελούν τη συνθήκη με την επιφύλαξη της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, μέχρι να διασαφηνίσει την πρόθεσή του να μην καταστεί μέρος της συνθήκης, ή
- β) έχει εκφράσει τη συναίνεσή του να δεσμευθεί από τη συνθήκη, και περιμένει τη θέση της σε ισχύ, με την προϋπόθεση ότι η θέση σε ισχύ δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα.»

92 Εν προκειμένω, ο επίδικος κανονισμός εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 20 Δεκεμβρίου 1993, δηλαδή επτά ημέρες μετά την εκ μέρους των Κοινοτήτων, ως τελευταίου συμβαλλομένου μέρους, έγκριση της Συμφωνίας ΕΟΧ και κατάθεση των σχετικών εγγράφων επικυρώσεως (βλ. σκέψη 23 ανωτέρω). Υπό τις συνθήκες αυτές, ήδη από τις 13 Δεκεμβρίου 1993 οι Κοινότητες γνώριζαν την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ. Πράγματι, από το

άρθρο 129, παράγραφος 3, της Συμφωνίας ΕΟΧ, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του πρωτοκόλλου προσαρμογής, και από τα άρθρα 1, παράγραφος 1 και 22, παράγραφος 3, του πρωτοκόλλου προσαρμογής προκύπτει ότι η Συμφωνία αυτή επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της τελευταίας κατάθεσης των εγγράφων εγκρίσεως ή επικυρώσεως.

- 93 Σημειωτέον, εν συνεχεία, ότι η αρχή της καλής πίστεως αποτελεί, στο δημόσιο διεθνές δίκαιο, την κορωνίδα της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η οποία, κατά τη νομολογία, αποτελεί μέρος της κοινοτικής έννομης τάξης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαΐου 1978, 112/77, Törfel κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 325, σκέψη 19). Το δικαίωμα επικλήσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε επιχειρηματία στον οποίο ένα θεσμικό όργανο δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες (βλ., ιδίως, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουλίου 1995, T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 και T-477/93, O'Dwyer κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. II-2071, σκέψη 48).
- 94 Σε μια περίπτωση κατά την οποία οι Κοινότητες έχουν καταθέσει τα έγγραφα επικυρώσεως μιας διεθνούς συμφωνίας, της οποίας είναι γνωστή η ημερομηνία ενάρξεως ισχύος, οι επιχειρηματίες μπορούν να επικαλεστούν την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για να αντιταχθούν στην, εκ μέρους των οργάνων και εντός της περιόδου που προηγείται της ενάρξεως ισχύος αυτής της διεθνούς συμφωνίας, έκδοση κάθε πράξεως αντίθετης προς τις διατάξεις της συμφωνίας, η οποία, μετά την έναρξη ισχύος της, παράγει έναντι αυτών άμεσα αποτελέσματα.
- 95 Επομένως, η προσφεύγουσα νομιμοποιείται να ζητήσει τον έλεγχο της νομιμότητας του επιδικίου κανονισμού σε συσχετισμό με τις διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ, οι οποίες, μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας, παράγουν άμεσο αποτέλεσμα.
- 96 Πριν όμως εξεταστούν τα διάφορα επιχειρήματα που ανέπτυξε η προσφεύγουσα ως προς αυτό το σημείο, πρέπει πρώτα να εξεταστεί το ζήτημα, αφενός, αν και κατά πόσο οι διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ υποκαθίστανται στις

διατάξεις της ΣΕΣ και, αφετέρου, αν η Συμφωνία ΕΟΧ εφαρμόζεται στα προϊόντα τα οποία αφορά η υπό κρίση υπόθεση.

- 97 Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΣΕΣ, που είχε εφαρμογή κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών και βάσει της οποίας εκδόθηκε ο επίδικος κανονισμός, δεν είχε καταγγελθεί ούτε είχε ανασταλεί η εφαρμογή της κατά τον χρόνο ενάρξεως της ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ. Όπως όμως ορίζει το άρθρο 120 της Συμφωνίας ΕΟΧ, η εφαρμογή των διατάξεων της υπερισχύει της εφαρμογής των διατάξεων της ΣΕΣ «εφόσον το ίδιο θέμα ρυθμίζεται» από τη Συμφωνία ΕΟΧ. Οι διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ, τις οποίες αφορά η υπό κρίση υπόθεση, ρυθμίζουν το ίδιο θέμα με τα σχετικά άρθρα της ΣΕΣ. Το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ ρυθμίζει το ίδιο θέμα με τα άρθρα 3 και 6 της ΣΕΣ, δηλαδή τους δασμούς επί των εισαγωγών και τις επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος. Το άρθρο 61 της Συμφωνίας ΕΟΧ που αναφέρεται στις κρατικές ενισχύσεις είναι περισσότερο εξειδικευμένο και έχει εξίσου ευρύ περιεχόμενο όπως και το άρθρο 23, παράγραφος 1, σημείο iii, της ΣΕΣ· είναι σχεδόν ταυτόσημο με το άρθρο 92 της Συνθήκης ΕΚ. Επιπλέον, οι ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας επαναλαμβάνονται και στο παράρτημα XV της Συμφωνίας ΕΟΧ. Όσον αφορά τις διαδικασίες που προβλέπει το άρθρο 27, παράγραφοι 2 και 3, στοιχείο α', της ΣΕΣ, πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 108 της Συμφωνίας ΕΟΧ, τα κράτη της ΕΖΕΣ συνιστούν την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και ιδρύουν το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ. Τα δύο αυτά όργανα αποκτούν, ιδίως στους τομείς του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, αρμοδιότητες και ακολουθούν διαδικασίες ανάλογες με τις υπάρχουσες στην Κοινότητα σ' αυτούς τους τομείς. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων και η συνεργασία μεταξύ της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ και της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ρυθμίζονται από το άρθρο 62 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Επομένως, μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, η εφαρμογή των διατάξεων αυτών της Συμφωνίας υπερισχύει της εφαρμογής των αντιστοίχων διατάξεων της ΣΕΣ.
- 98 Σ' αυτό το πλαίσιο, το Πρωτοδικείο, χωρίς να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η ενίσχυση που χορήγησε η Δημοκρατία της Αυστρίας συμβιβάζεται με τη ΣΕΣ ή με τη Συμφωνία ΕΟΧ, σημειώνει ότι το Συμβούλιο είχε τερατίσει τη διαδικασία που προβλέπουν οι περί κρατικών ενισχύσεων διατάξεις της ΣΕΣ πριν εκδώσει τον επίδικο κανονισμό. Ωστόσο, όπως προκύπτει από την προηγούμενη σκέψη, μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, η εφαρμογή των περί κρατικών ενισχύσεων διατάξεων υπερισχύει της εφαρμογής των αντιστοίχων διατάξεων της ΣΕΣ. Στο θέμα αυτό η Συμφωνία ΕΟΧ θεσπίζει ιδίους κανόνες και διαδικασίες που δίνουν τη δυνατότητα στα συμβαλλόμενα μέρη να αποκλείσουν εκείνες τις κρατικές ενισχύσεις που δεν συμβιβάζονται με τη λειτουργία της Συμφωνίας.

- 99 Όσον αφορά το ζήτημα αν η Συμφωνία έχει εφαρμογή επί των προϊόντων στα οποία αναφέρεται ο επίδικος κανονισμός, δεν αμφισβητείται ότι τα προϊόντα αυτά είναι καταγωγής συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών και εμπίπτουν στα κεφάλαια 27 έως 97 του εναρμονισμένου συστήματος περιγραφής και κωδικοποίησεως των εμπορευμάτων. Επομένως, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφοι 2 και 3, στοιχείο α', αυτής, η Συμφωνία ΕΟΧ έχει εφαρμογή επί των προϊόντων αυτών από της ενάρξεως ισχύος της.
- 100 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω αν, μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο 10 αυτής μπορεί να παραγάγει άμεσο αποτέλεσμα.
- 101 Το άρθρο 228, παράγραφος 7, της Συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτει η Κοινότητα σύμφωνα με τη Συνθήκη δεσμεύουν τα όργανα και τα κράτη μέλη. Κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις μιας τέτοιας συμφωνίας αποτελούν, μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, αναπόσπαστο τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Haegeman, σκέψη 5). Ομοίως, κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις μιας τέτοιας συμφωνίας μπορούν να παράγουν άμεσο αποτέλεσμα αν δεν περιέχουν επιφυλάξεις και είναι αρκούντως σαφείς (βλ., π.χ., αποφάσεις της 5ης Φεβρουαρίου 1976, 87/75, Bresciani, Συλλογή τόμος 1976, σ. 59, και της 26ης Οκτωβρίου 1982, 104/81, Kupferberg, Συλλογή 1982, σ. 3641, σκέψη 23).
- 102 Συναφώς, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η Συμφωνία ΕΟΧ, που συνήφθη από την Κοινότητα βάσει του άρθρου 238 της Συνθήκης ΕΚ, δεν συνήφθη σύμφωνα με τη Συνθήκη. Επομένως, από της ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας, δηλαδή από 1ης Ιανουαρίου 1994, οι διατάξεις της αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξης. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει, στην πρώτη φράση, ότι οι τελωνειακοί δασμοί επί των εισαγωγών και των εξαγωγών και όλες οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος απαγορεύονται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Στη δεύτερη φράση το ίδιο άρθρο ορίζει ότι, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο πρωτόκολλο 5 της Συμφωνίας, η απαγόρευση αυτή

ισχύει και για τους τελωνειακούς δασμούς ταμειευτικού χαρακτήρα. Διαπιστώνεται δηλαδή ότι το άρθρο 10 θεσπίζει κανόνα σαφή και απαλλαγμένο αιρέσεων. Επομένως, από της ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο αυτό παράγει άμεσο αποτέλεσμα.

103 Τρίτον, πρέπει να εξεταστεί αν ο επίδικος κανονισμός, προβλέποντας την επαναφορά δασμού ύψους 4,9 %, συνιστά παράβαση του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

104 Το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει:

«Με την πειφύλαξη των μελλοντικών εξελίξεων της νομολογίας, εφόσον οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες με τους αντίστοιχους κανόνες της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και με τις πράξεις που εγκρίνονται κατ' εφαρμογήν αυτών των δύο Συνθηκών, ερμηνεύονται, κατά τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που έχουν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας.»

105 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, παρά τη διάταξη αυτή, το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ δεν πρέπει να ερμηνευθεί κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, διότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ της Συνθήκης ΕΚ και της Συμφωνίας ΕΟΧ (βλ. σκέψη 62 ανωτέρω).

106 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, από τη νομολογία προκύπτει ότι, προκειμένου να καθοριστεί αν η ερμηνεία μιας διατάξεως της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να επεκταθεί και σε πανομοιότυπη διάταξη μιας συμφωνίας όπως η Συμφωνία ΕΟΧ, πρέπει η διάταξη αυτή να αναλυθεί υπό το φως τόσο του αντικειμένου και του σκοπού της συμφωνίας όσο και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Φεβρουαρίου 1982, 270/80, Polydor, Συλλογή 1982, σ. 329, σκέψη 8, και της 16ης Ιουλίου 1992, C-163/90, Legros κ.λπ., Συλλογή 1992, σ. I-4625, σκέψη 23).

Η Συμφωνία ΕΟΧ, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, αυτής, έχει ως σκοπό να προωθήσει τη συνεχή και ισόρροπη ενίσχυση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, με ίσους όρους ανταγωνισμού και με την τήρηση των ιδίων κανόνων, με σκοπό τη δημιουργία ομοιογενούς ΕΟΧ. Προς τούτο, τα συμβαλλόμενα μέρη αποφάσισαν να εξαλείψουν τα εμπόδια για το σύνολο σχεδόν του εμπορίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΓΣΔΕ σχετικά με τη δημιουργία ζωνών ελευθέρων συναλλαγών.

107 Στο πλαίσιο αυτό, η Συμφωνία ΕΟΧ συνεπάγεται μια προωθημένη ολοκλήρωση, οι στόχοι της οποίας υπερβαίνουν τους στόχους μιας απλής συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, της Συμφωνία ΕΟΧ προκύπτει ότι αυτή συνεπάγεται ιδίως την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων καθώς και την καθιέρωση συστήματος που εξασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την υπό ίσους όρους τήρηση των συναφών κανόνων. Οι κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών στους τομείς τους οποίους καλύπτει η Συμφωνία είναι κατ' ουσίαν αυτοί που θεσπίζουν οι αντίστοιχες διατάξεις των Συνθηκών ΕΚ και ΕΚΑΧ και των πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών αυτών. Σκοπός της Συμφωνίας ΕΟΧ είναι επίσης να επεκτείνει στον ΕΟΧ το κοινωνικό δίκαιο που θα προκύψει στους τομείς τους οποίους καλύπτει η Συμφωνία, με το ρυθμό που αυτό θεσπίζεται, αναπτύσσεται ή τροποποιείται, προβλέπει δε προς τούτο μια διαδικασία λήψεως αποφάσεως. Η Συμφωνία προβλέπει επίσης ότι τα κράτη της ΕΖΕΣ συνιστούν μια εποπτεύουσα αρχή, την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, που έχει εξουσίες ισοδύναμες και καθήκοντα παρόμοια με την Επιτροπή, καθώς και ένα δικαστήριο, το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ. Το άρθρο 109 της Συμφωνίας ΕΟΧ διευκρινίζει ότι η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, αφενός, και η Επιτροπή ενεργούσα σύμφωνα με τη Συνθήκη ΕΚ, τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και τη Συμφωνία, αφετέρου, μερμνούν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία ΕΟΧ. Από το άρθρο 108, παράγραφος 2, της Συμφωνίας ΕΟΧ καθώς και από τη συμφωνία μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ, της 2ας Μαΐου 1992, για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου (ΕΕ 1994, L 344, σ. 1, στο εξής: συμφωνία εποπτείας ΕΖΕΣ), προκύπτει ότι το Δικαστήριο ΕΖΕΣ έχει αρμοδιότητες παρόμοιες με αυτές του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου.

108 Με τη σύσταση, δηλαδή, της Εποπτεύουσας Αρχής ΕΖΕΣ και του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ που έχουν εξουσίες και αρμοδιότητες παρόμοιες με αυτές της Επιτροπής και του Δικαστηρίου, δημιουργήθηκε ένα σύστημα στυλοβατών στο πλαίσιο του οποίου η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ μερμνούν για την εφαρμογή της Συμφωνίας από την πλευρά των

κρατών ΕΖΕΣ, ενώ η Επιτροπή, το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο μεριμνούν για την εφαρμογή της από την πλευρά της Κοινότητας. Το σύστημα αυτό ενισχύεται από πολυάριθμα στοιχεία που έχουν ως στόχο να το καταστήσουν ομοιογενές. Μεταξύ των στοιχείων αυτών, πέρα από την ομοιότητα στη διατύπωση των διαφόρων διατάξεων της Συμφωνίας και των Συνθηκών ΕΚ και ΕΚΑΧ, είναι η τέταρτη και η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ καθώς και, ιδίως, το άρθρο 3 της συμφωνίας περί εποπτείας ΕΖΕΣ. Συγκεκριμένα, βάσει της τέταρτης αιτιολογικής σκέψης, στόχος των συμβαλλομένων μερών είναι η «δημιουργία δυναμικού και ομοιογενούς Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου με βάση κοινούς κανόνες και ίσους όρους ανταγωνισμού που θα διαθέτει τα κατάλληλα μέσα λειτουργίας, περιλαμβανομένων και των δικαστικών μέσων, και που θα επιτευχθεί με βάση την ισότητα, την αμοιβαιότητα και τη γενική ισορροπία πλεονεκτημάτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τα συμβαλλόμενα μέρη». Η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη που προστέθηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη αφού πλέον το Δικαστήριο, με την προαναφερθείσα γνωμοδότηση 1/91 διαπίστωσε ότι το δικαστικό σύστημα της πρώτης διατυπώσεως της Συμφωνίας που προέβλεπε ένα δικαστήριο ΕΟΧ ήταν ασυμβίβαστο προς τη Συνθήκη ΕΟΚ, διευκρινίζει περαιτέρω ότι «με πλήρη σεβασμό της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων ο στόχος που επιδιώκουν τα συμβαλλόμενα μέρη είναι η επίτευξη και η διατήρηση ομοιόμορφης ερμηνείας και εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας και των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας που επαναλαμβάνεται κατ' ουσία στην παρούσα Συμφωνία και καθιέρωση ίσης μεταχείρισης των ατόμων και των οικονομικών φορέων, όσον αφορά τις τέσσερις ελευθερίες και τους όρους ανταγωνισμού». Όπως παρατήρησε ήδη το Πρωτοδικείο στη σκέψη 104 ανωτέρω, το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ προβλέπει ότι οι διατάξεις της Συμφωνίας που είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες με τους κοινοτικούς κανόνες ερμηνεύονται σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που έχει διαμορφωθεί πριν από την υπογραφή της Συμφωνίας. Τέλος, το άρθρο 3, παράγραφος 2, της συμφωνίας εποπτείας ΕΖΕΣ ορίζει ότι κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της Συμφωνίας ΕΟΧ η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ λαμβάνουν υπόψη τις αρχές που έχουν καθιερωθεί από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που διαμορφώθηκε μετά την υπογραφή της Συμφωνίας ΕΟΧ (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ, Restamark, σκέψεις 24, 33 και 34, και της 21ης Μαρτίου 1995, E-2/94, Scottish Salmon Growers Association κατά Εποπτεύουσας Αρχής ΕΖΕΣ, Report of the EFTA Court, 1η Ιανουαρίου 1994-30 Ιουνίου 1995, σ. 59, σκέψεις 11 και 13).

¹⁰⁹ Αντίθετα με ό,τι υποστηρίζει το Συμβούλιο, με τη γνωμοδότηση 1/91, το Δικαστήριο δεν αναίρεσε τη σημασία για την ερμηνεία και την εφαρμογή της

Συμφωνίας του στόχου που επιδίωξαν τα συμβαλλόμενα μέρη, να δημιουργήσουν δηλαδή έναν ΕΟΧ δυναμικό και ομοιογενή. Όταν το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο στόχος της ομοιογένειας στην ερμηνεία και την εφαρμογή του δικαίου εντός του ΕΟΧ προσκρούει στις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των επιμέρους στόχων και του πλαισίου της Συμφωνίας, αφενός, και αυτών του κοινοτικού δικαίου, αφετέρου, η διαπίστωση αυτή έγινε στο πλαίσιο της εξετάσεως του δικαστικού συστήματος που προέβλεπε η Συμφωνία ΕΟΧ, προκειμένου να εξακριβωθεί αν το σύστημα αυτό ήταν ικανό να θίξει την αυτοτέλεια της κοινοτικής έννομης τάξης στην προσπάθεια επιτεύξεως των δικών της στόχων και όχι στο πλαίσιο της εξετάσεως συγκεκριμένης περιπτώσεως, στην οποία πρέπει να κριθεί αν μια διάταξη της Συμφωνίας ΕΟΧ που είναι κατ' ουσία ταυτόσημη με διάταξη του κοινοτικού δικαίου πρέπει να ερμηνευτεί σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου.

- 110 Από τις θεωρήσεις αυτές προκύπτει ότι το άρθρο 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ πρέπει να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι, οσάκις μια διάταξη της Συμφωνίας ΕΟΧ είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημη με τους αντίστοιχους κανόνες των Συνθηκών ΕΚ και ΕΚΑΧ και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των δύο αυτών Συνθηκών, πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που έχει διαμορφωθεί πριν από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας ΕΟΧ.
- 111 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει περαιτέρω ότι το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημο με τα άρθρα 12, 13, 16 και 17 της Συνθήκης ΕΚ, τα οποία, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, απαγορεύουν τους τελωνειακούς δασμούς επί των εισαγωγών και των εξαγωγών καθώς και κάθε φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ των κρατών μελών. Επομένως, βάσει του άρθρου 6 της Συμφωνίας ΕΟΧ, το άρθρο 10 πρέπει να ερμηνευτεί σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που έχει διαμορφωθεί πριν από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας.
- 112 Επί του σημείου αυτού, πρέπει, πρώτον να απορριφθεί το επιχείρημα της Επιτροπής, ότι δηλαδή, αφού από το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ προκύπτει ότι οι τελωνειακοί δασμοί ταμειυτικού χαρακτήρα δεν θεωρούνται ότι εμπόλπουν εξ ορισμού στην έννοια των τελωνειακών δασμών επί των εισαγωγών και των εξαγωγών και των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου

αποτελέσματος, το άρθρο αυτό και οι αντίστοιχες διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ δεν είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες. Πράγματι, αρκεί να σημειωθεί ότι η Συνθήκη ΕΚ περιέχει αντίστοιχη διάταξη, το άρθρο 17, που ορίζει ότι οι απαγορεύσεις του άρθρου 9 της Συνθήκης εφαρμόζονται και επί των δασμών ταμειευτικού χαρακτήρα και σκοπεύει να αποφύγει την παράκαμψη της απαγορεύσεως των τελωνειακών δασμών επί των εισαγωγών και των εξαγωγών καθώς και κάθε φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders*, σκέψεις 8 και 9).

- 113 Δεύτερον, αντίθετα με ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, η ερμηνεία του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ που προτείνει η προσφεύγουσα δεν καθιστά αδύνατη την εφαρμογή του άρθρου 64 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Πράγματι, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η τελευταία αυτή διάταξη επιτρέπει, υπό ορισμένους όρους, στην αρμόδια αρχή του συμβαλλομένου μέρους που θίγεται από κάποια στρέβλωση του ανταγωνισμού να λάβει μέτρα για να αντισταθμίσει τη στρέβλωση. Το άρθρο 64 συνιστά δηλαδή εξαίρεση από τις άλλες διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ και επομένως μπορεί να εφαρμοστεί παρά τις διατάξεις αυτές. Πάντως, πριν ληφθούν μέτρα, πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία του άρθρου 64 της Συμφωνίας ΕΟΧ και να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει η διάταξη αυτή.
- 114 Τρίτον, οι διάφορες ρήτρες διαφυλάξεως της Συμφωνίας ΕΟΧ που επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της Συμφωνίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο υπό ορισμένες περιστάσεις και κατά γενικό κανόνα, μετά από κατ' αμφισβήτηση εξέταση στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής ΕΟΧ. Πέραν των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες μπορούν να εφαρμοστούν, οι ρήτρες αυτές ουδόλως επηρεάζουν τον στόχο που επιδιώκει το άρθρο 10 στο πλαίσιο της Συμφωνίας ΕΟΧ ούτε συνεπώς την ερμηνεία που αρμόζει στη διάταξη αυτή. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, μέχρι την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 115 της Συνθήκης ΕΟΚ επέτρεπε στα κράτη μέλη, σε επείγουσες περιπτώσεις και κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, να λαμβάνουν μόνα τους τα αναγκαία μέτρα και, όπως ορθώς παρατήρησε η προσφεύγουσα, με την προπαρατεθείσα απόφαση *Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders*, το Δικαστήριο έκρινε παράνομες ορισμένες οικονομικές επιβαρύνσεις που εισπράττονταν ακριβώς κατά τη μεταβατική περίοδο.

- 115 Τέταρτον, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το άρθρο 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ θα ήταν περιττό αν το άρθρο 10 ερμηνευόταν σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου είναι και αυτό απορριπτέο. Πράγματι, το άρθρο 26 της Συμφωνίας προβλέπει ότι τα μέτρα αντιντάμπινγκ, οι αντισταθμιστικοί δασμοί και τα μέτρα κατά των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που αποδίδονται σε τρίτες χώρες δεν εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, εκτός αν η Συμφωνία ΕΟΧ ορίζει άλλως. Το πρωτόκολλο 13 της Συμφωνίας, πρώτο εδάφιο, ορίζει ότι η εφαρμογή του άρθρου 26 περιορίζεται στους τομείς που καλύπτονται από τις διατάξεις της και στους οποίους το κοινοτικό κεκτημένο είναι πλήρως ενσωματωμένο στη Συμφωνία. Από τη δεύτερη παράγραφο του ίδιου πρωτοκόλλου προκύπτει ότι το άρθρο 26 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου ένα συμβαλλόμενο κράτος λαμβάνει μέτρα έναντι τρίτων χωρών προκειμένου να αποφύγει την καταστρατήγηση μέτρων αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικών δασμών ή μέτρων κατά των παράνομων εμπορικών πρακτικών που αποδίδονται σε τρίτες χώρες.
- 116 Το άρθρο 26 σε συνδυασμό με το πρωτόκολλο 13 της Συμφωνίας πρέπει επομένως να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι διέπει τις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να εισάγουν μεταξύ τους, παρά τις άλλες διατάξεις της Συμφωνίας ΕΟΧ, μέτρα αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικούς δασμούς, ή μέτρα κατά των παράνομων εμπορικών πρακτικών που αποδίδονται σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, το άρθρο 26 δεν αφορά μόνο τα μέτρα που έχουν τη μορφή δασμών αλλά και όλα τα άλλα μέτρα, ασχέτως της μορφής τους, περιλαμβανομένων και των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται με αποφάσεις της Επιτροπής στον τομέα του ντάμπινγκ. Κατά συνέπεια, το άρθρο 26 της Συμφωνίας ΕΟΧ έχει το δικό του λόγο υπάρξεως που είναι ανεξάρτητος του λόγου υπάρξεως του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ.
- 117 Κατά τα λοιπά, ο επίδικος κανονισμός δεν εκδόθηκε με σκοπό να αποφευχθεί η καταστρατήγηση μέτρων αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικών δασμών ή μέτρων κατά των παρανόμων εμπορικών πρακτικών που αποδίδονται σε τρίτες χώρες. Εξάλλου, ο τομέας των κρατικών ενισχύσεων εμπίπτει στα άρθρα 61 έως 64 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Επιπλέον, όλο το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό, κυρίως δε το κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις προς την αυτοκινητοβιομηχανία (89/C 123/93, ΕΕ C 123, της 18ης Μαΐου 1989, σ. 3), έχει ενσωματωθεί στη Συμφωνία. Επομένως, τα μέτρα που θεσπίζονται με τον επίδικο κανονισμό δεν συγχωρούνται ούτε βάσει του άρθρου 26 της Συμφω-

νίας ΕΟΧ και δεν απαιτείται να κριθεί το ζήτημα αν τα μέτρα αυτά πρέπει να θεωρηθούν ως αντισταθμιστικοί δασμοί.

- 118 Σημειωτέον, περαιτέρω ότι, σχετικά με τις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών με τις χώρες της ΕΖΕΣ που έχουν πολύ πιο περιορισμένο αντικείμενο από τη Συμφωνία ΕΟΧ, το Δικαστήριο, με την προπαρατεθείσα απόφαση Legros κ.λπ. (σκέψη 26) που αφορούσε το άρθρο 6 της συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και του Βασιλείου της Σουηδίας [κανονισμός (ΕΟΚ) 2838/72 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1972, περί συνάψεως συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Βασιλείου της Σουηδίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 93)], άρθρο το οποίο αναφέρεται στις φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος, έκρινε ότι στο πλαίσιο του σκοπού της εξαλείψεως των εμποδίων στις συναλλαγές η κατάργηση των εισαγωγικών δασμών παίζει πρωταρχικό ρόλο και ότι το ίδιο ισχύει και για την κατάργηση των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος, οι οποίες σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου συνδέονται στενώς με τους *stricto sensu* δασμούς (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1973, 37/73 και 38/73, *Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders*, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 883, σκέψεις 12 και 13, και της 12ης Φεβρουαρίου 1992, C-260/90, *Lerplat*, Συλλογή 1992, σ. I-643, σκέψη 15). Το Δικαστήριο κατέληξε στην κρίση ότι η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών θα στερούνταν σημαντικού μέρους της πρακτικής της αποτελεσματικότητας αν η έννοια της φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος που περιλαμβάνεται στο άρθρο 6 αυτής επρόκειτο να ερμηνευθεί ως έχουσα πεδίο εφαρμογής στενότερο αυτού του ίδιου όρου που περιλαμβάνεται στη Συνθήκη ΕΟΚ.
- 119 Λαμβανομένων υπόψη όλων αυτών των στοιχείων πρέπει επομένως να εξεταστεί αν ο επίδικος κανονισμός, μετά την έναρξη της ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, αντιβαίνει στο άρθρο 10 αυτής, ερμηνευόμενο, βάσει του άρθρου 6, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που διαμορφώθηκε πριν από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας ΕΟΧ.
- 120 Συναφώς, απορριπτό είναι το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι το μέτρο που εισήγαγε ο επίδικος κανονισμός δεν αποτελεί δασμό αλλά μέτρο διαφυλάξεως *sui generis*, το οποίο, για τον λόγο αυτό, δεν εμπίπτει στο άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Πράγματι, όπως δείχνει ο ίδιος ο τίτλος του, ο επίδικος κανονισμός θεσπίζει «ανάκληση δασμολογικής παραχωρήσεως». Εξάλλου, στο άρθρο 1 ορίζει ότι «επιβάλλεται εκ νέου τελωνειακός δασμός 4,9 % για τα κιβώτια ταχυτήτων F15 για αυτοκίνητα τα οποία παράγει η General Motors

Αυστρίας» ενώ στην εικοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη κάνει λόγο για «επιβολή δασμών σε επίπεδο που ισοδυναμεί με το επίπεδο των τελωνειακών δασμών οι οποίοι θα είχαν εφαρμοστεί αν δεν είχε τεθεί σε ισχύ [η ΣΕΣ]». Τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, δέχτηκε ότι ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου λίγο ενδιαφέρει διότι το αποτέλεσμά του είναι ακριβώς το ίδιο, ασχέτως εάν το μέτρο χαρακτηριστεί ως δασμός αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικός δασμός, ανάκληση δασμολογικών παραχωρήσεων, επιβολή δασμού ή μέτρο διαφυλάξεως *sui generis*.

- 121 Σημειωτέον, εν συνεχεία, ότι κατά πάγια νομολογία «μια χρηματική επιβάρυνση, όσο μικρή και αν είναι, μονομερώς επιβαλλόμενη, και όποια και αν είναι η ονομασία της και ο τρόπος επιβολής της, η οποία επιβάλλεται επί των εγχωρίων προϊόντων ή των εισαγομένων λόγω του ότι αυτά διέρχονται τα σύνορα, όταν δεν είναι δασμός στην κυριολεξία, συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος, υπό την έννοια των άρθρων 9 και 12 της Συνθήκης, έστω και αν δεν εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου, δεν εισάγει δυσμενείς διακρίσεις, δεν επάγεται προστατευτικά αποτελέσματα, και έστω και αν το επιβαρυνόμενο προϊόν δεν ανταγωνίζεται την εγχώρια παραγωγή» (προπαρατεθείσα απόφαση της 1ης Ιουλίου 1969, *Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders*, σκέψη 18).
- 122 Όμως, το μέτρο που ελήφθη με τον επίδικο κανονισμό συνιστά χρηματική επιβάρυνση, μονομερώς επιβληθείσα από την Κοινότητα, που πλήττει τα κιβώτια ταχυτήτων F15 λόγω του ότι διέρχονται τα σύνορα. Επομένως, χωρίς να απαιτείται να κριθεί αν το μέτρο αυτό πρέπει να θεωρηθεί ως κατά κυριολεξία τελωνειακός δασμός επί των εισαγωγών, πρέπει να διαπιστωθεί ότι συνιστά εν πάση περιπτώσει φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Επομένως, μετά την έναρξη της ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, ο επίδικος κανονισμός ήταν πλέον αντίθετος προς το άρθρο αυτό.
- 123 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό στην περίοδο που προηγήθηκε της ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ και αφού οι Κοινότητες είχαν καταθέσει τα οικεία έγγραφα επικυρώσεως, προσέβαλε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της προσφεύγουσας.

- 124 Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομολογία, η κοινοτική νομοθεσία πρέπει να είναι βεβαία, η δε εφαρμογή της να μπορεί να προβλεφθεί από τα υποκείμενα δικαίου. Η αρχή της ασφάλειας δικαίου επιβάλλει όπως κάθε πράξη των οργάνων που παράγει έννομα αποτελέσματα είναι σαφής, ακριβής και έχει καταστεί γνωστή στον ενδιαφερόμενο κατά τρόπο ώστε να μπορεί αυτός να γνωρίζει με βεβαιότητα το χρονικό σημείο από το οποίο η εν λόγω πράξη υφίσταται και αρχίζει να παράγει τα έννομα αποτελέσματά της. Η αρχή αυτή της ασφάλειας δικαίου επιβάλλεται με ιδιαίτερη αυστηρότητα όταν πρόκειται για πράξη ικανή να έχει οικονομικές συνέπειες, για να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν με ακρίβεια την έκταση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλει (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 1981, 169/80, Goudrand Frères και Garancini, Συλλογή 1981, σ. 1931, σκέψη 17, της 22ας Φεβρουαρίου 1984, 70/83, Kloppenburg, Συλλογή 1984, σ. 1075, σκέψη 11, και της 15ης Δεκεμβρίου 1987, 325/85, Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 5041, σκέψη 18, και του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 1991, T-18/89 και T-24/89, Ταγαράς κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1991, σ. II-53, σκέψη 40).
- 125 Εκδίδοντας, όμως, τον επίδικο κανονισμό στις 20 Δεκεμβρίου 1993 σε χρόνο δηλαδή κατά τον οποίο γνώριζε με βεβαιότητα ότι η Συμφωνία ΕΟΧ θα άρχιζε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994, το Συμβούλιο εν γνώσει του δημιούργησε κατάσταση στην οποία, από τον Ιανουάριο του 1994, συνυπήρχαν δύο αντιφατικοί κανόνες δικαίου, δηλαδή, αφενός, ο επίδικος κανονισμός, απευθείας εφαρμοζόμενος στις εθνικές έννομες τάξεις, που επανέφερε δασμό ύψους 4,9 % επί των εισαγωγών κιβωτίων ταχυτήτων F15 παραγωγής της προσφεύγουσας, και, αφετέρου, το άρθρο 10 της Συμφωνίας ΕΟΧ, διάταξη αμέσου αποτελέσματος, η οποία απαγορεύει τους τελωνειακούς δασμούς επί των εισαγωγών και κάθε φορολογική επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος. Επομένως, ο επίδικος κανονισμός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως βεβαία κοινοτική νομοθεσία ή δε εφαρμογή του δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δυνάμενη να προβλεφθεί από τα υποκείμενα δικαίου. Επομένως, το Συμβούλιο παραβίασε και την αρχή της ασφάλειας δικαίου.
- 126 Καίτοι οι δύο αυτές παραβιάσεις γενικών αρχών του δικαίου πρέπει να θεωρηθούν, καθαυτές, ως αρκούντως σοβαρές ώστε να επιφέρουν την ακύρωση του επίδικου κανονισμού, πρέπει συμπληρωματικώς να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το Συμβούλιο εκ προθέσεως προχρονολόγησε το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας στο οποίο δημοσιεύθηκε ο εν λόγω κανονισμός.

- 127 Το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας στο οποίο δημοσιεύθηκε ο επίδικος κανονισμός φέρει ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1993. Σύμφωνα με το άρθρο 2, ο κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τις γραπτές απαντήσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας της 31ης Δεκεμβρίου 1993 δεν τέθηκε στη διάθεση του κοινού, στην έδρα της Υπηρεσίας Εκδόσεων και σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας παρά μόνο στις 11 Ιανουαρίου 1994 και ώρα 16.45. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία, η ημερομηνία δημοσίευσής τεκμαίρεται μεν ότι είναι αυτή που εμφανίζεται σε κάθε τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας, πλην όμως, σε περίπτωση αποδείξεως του εναντίου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία της πραγματικής δημοσίευσής (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Racke, σκέψη 15). Συνεπώς, η ημερομηνία πραγματικής δημοσίευσής του επίδικου εν προκειμένω τεύχους της Επίσημης Εφημερίδας είναι η 11η Ιανουαρίου 1994 και ο κανονισμός άρχισε να ισχύει από αυτή την ημερομηνία.
- 128 Όπως προκύπτει εξάλλου από τη δικογραφία, από τα έγγραφα που προσκόμισε το Συμβούλιο όπως είχε ζητήσει το Πρωτοδικείο καθώς και από τις γραπτές απαντήσεις του Συμβουλίου και της Υπηρεσίας Εκδόσεων στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, το Συμβούλιο απέστειλε τον επίδικο κανονισμό στην Υπηρεσία Εκδόσεων στις 3 ή στις 4 Ιανουαρίου 1994· στο συνοδευτικό σημείωμα έδωσε στην Υπηρεσία Εκδόσεων την οδηγία να δημοσιεύσει τον κανονισμό στην έκδοση 1993 της Επίσημης Εφημερίδας· το Συμβούλιο επιβεβαίωσε την οδηγία αυτή σε τηλεφωνική επικοινωνία με την Υπηρεσία Εκδόσεων, η δε τελευταία έλαβε το πλήρες κείμενο του κανονισμού με τηλεαντίγραφο της 6ης Ιανουαρίου 1994.
- 129 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και απαντώντας στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι ουδέποτε ισχυρίστηκε ότι ο επίδικος κανονισμός έπρεπε να τεθεί σε ισχύ πριν από τη δημοσίευσή του. Κατά τον κρίσιμο χρόνο, η διοίκηση του Συμβουλίου, ακόμη και αν γνώριζε τη νομολογία σχετικά με την ημερομηνία πραγματικής δημοσίευσής της Επίσημης Εφημερίδας (βλ. σκέψη 127 ανωτέρω), είχε τη συνήθεια να δίνει οδηγία στην Υπηρεσία Εκδόσεων να δημοσιεύει τις πράξεις που εκδίδονται κατά τη διάρκεια ορισμένου έτους στην έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας του έτους αυτού. Η συνήθεια αυτή πάντως έχει έκτοτε μεταβληθεί.

- 130 Ωστόσο, χωρίς να αποφανθεί επί της νομιμότητας αυτής της συνήθειας η οποία χαρακτηρίζεται τουλάχιστον ως αμφίβολη, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, αντίθετα με αυτή, πολλές πράξεις που εξέδωσε το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 1993 δημοσιεύθηκαν στην έκδοση 1994 της Επίσημης Εφημερίδας. Πρόκειται συγκεκριμένα για τις αποφάσεις 94/1 και 94/2 που εκδόθηκαν στις 13 Δεκεμβρίου 1993 αλλά δημοσιεύθηκαν στο τεύχος ΕΕ 1994, L 1, που φέρει ημερομηνία 3 Ιανουαρίου 1994, καθώς και για τον κανονισμό (ΕΚ) 5/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1993, για την αναστολή των μέτρων αντιντάμπινγκ που εφαρμόζονται στις χώρες της ΕΖΕΣ, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο τεύχος ΕΕ 1994, L 3, που φέρει ημερομηνία 5 Ιανουαρίου 1994.
- 131 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Συμβούλιο εκ προθέσεως προχρονολόγησε το τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας στο οποίο δημοσιεύθηκε ο επίδικος κανονισμός.
- 132 Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο παραβίασε για μια ακόμη φορά την αρχή της ασφάλειας δικαίου η οποία, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 124 ανωτέρω, απαιτεί όπως κάθε πράξη των οργάνων που παράγει έννομα αποτελέσματα όχι μόνον είναι σαφής και ακριβής αλλά επίσης καθίσταται γνωστή στον ενδιαφερόμενο κατά τρόπο ώστε αυτός να μπορεί να γνωρίζει με βεβαιότητα το χρονικό σημείο από το οποίο η εν λόγω πράξη υφίσταται και αρχίζει να παράγει τα έννομα αποτελέσματά της.
- 133 Ο τρόπος ενεργείας της διοικήσεως του Συμβουλίου πρέπει να θεωρηθεί ως ιδιαίτερος επιλήψιμος δεδομένου ότι είναι αντίθετος προς τις ρητές οδηγίες που δίνει το ίδιο το Συμβούλιο στην Υπηρεσία Εκδόσεων προκειμένου «να διασφαλιστεί ώστε η ημερομηνία της δημοσίευσής που φέρει κάθε φύλλο της Επίσημης Εφημερίδας να είναι η ίδια με την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω φύλλο είναι πράγματι διαθέσιμο για το κοινό σε όλες τις γλώσσες, στην εν λόγω Υπηρεσία» (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Racke, σκέψη 15). Επιπλέον, όπως ορθώς παρατήρησε η προσφεύγουσα, το νομικό πλαίσιο που υπήρχε στις 31 Δεκεμβρίου 1993 ήταν διαφορετικό του υφισταμένου μετά την 1η Ιανουαρίου 1994, οπότε άρχισε να ισχύει η Συμφωνία ΕΟΧ.
- 134 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως σε συνδυασμό με τον δεύτερο, κατά το δεύτερο σκέλος αυτού, είναι βάσιμοι.

- 135 Υπό τις συνθήκες αυτές πρέπει να ακυρωθεί ο επίδικος κανονισμός ενώ παρέλκει η εξέταση των άλλων επιχειρημάτων και λόγων ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 136 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ηττήθηκε, η δε προσφεύγουσα διατύπωσε σχετικό αίτημα, το Συμβούλιο πρέπει να φέρει εκτός των δικών του εξόδων και τα έξοδα της προσφεύγουσας.
- 137 Το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα. Επομένως, η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικά της έξοδα.
- 138 Η παρέμβαση της Δημοκρατίας της Αυστρίας έγινε τυπικά δεκτή όχι βάσει του άρθρου 37, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΚ) του Δικαστηρίου, αλλά σύμφωνα με την υποχρέωση την οποία ανέλαβε η Επιτροπή με τη δήλωση «επί των δικαιωμάτων των κρατών της ΕΖΕΣ ενώπιον του Δικαστηρίου των ΕΚ» η οποία προσαρτάται στη Συμφωνία ΕΟΧ και σκοπεύει να δώσει τη δυνατότητα παρεμβάσεως, βάσει του άρθρου 37 του Οργανισμού του Δικαστηρίου στα κράτη της ΕΖΕΣ και στην Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ ενώπιον του Δικαστηρίου «προκειμένου να ενισχυθεί η νομική ομοιογένεια στο πλαίσιο του ΕΟΧ» (διάταξη του Πρωτοδικείου της 20ής Οκτωβρίου 1994, T-115/94, Opel Austria κατά Συμβουλίου, που δεν δημοσιεύεται στη Συλλογή). Η δήλωση αυτή πρέπει να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι η Κοινότητα ανέλαβε την υποχρέωση να δώσει τις ίδιες δυνατότητες παρεμβάσεως στα κράτη της ΕΖΕΣ και στην Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ με αυτές που έχουν τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά όργανα. Επομένως, πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικά τους έξοδα. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Δημοκρατία της Αυστρίας πρέπει να φέρει τα δικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει τον κανονισμό (ΕΚ) 3697/93 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για την ανάκληση των δασμολογικών παραχωρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, και το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο α', της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας (General Motors Austria).**
- 2) Καταδικάζει το Συμβούλιο στα δικαστικά του έξοδα και στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας.**
- 3) Η Επιτροπή και η Δημοκρατία της Αυστρίας φέρουν εκάστη τα δικαστικά της έξοδα.**

Lenaerts

Lindh

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Ιανουαρίου 1997.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

K. Lenaerts